

Harc a koncert

Világbotrány lett az Atlantique tüzka-
tasztrófájából és visszataszító marakodás fo-
lyik a még égő hajóóriás roncsai felett. Egy
hatalmas ország lakossága gyászolja a pompás
óceánjárót, amelynek füstölgő maradványai
Cherbourg kikötő közelében szolgáltatnak el-
szomorító látványt... emberek ezreinek fájdal-
ma röppen a hullámsír felé, amelyben a köte-
lességteljesítés harcmezéjén elesett matrózok
elusszák örök álmukat, azok, akik emberfeletti
erővel, az utolsó percig modern héroszokként
dolgoztak a lángbaborult hajó izzó levegőjében...
és furcsa, disszonáns hangok süvitenek a csen-
des gyászhangulatba. Folyik a marakodás, a
drága konc felett.

Régi tengerészeti egyezmény mondja ki,
hogy a szerencsétlenül járt hajó roncsa azé a
társaságé, amelynek mentőhajója először veszi
vontatóköteletre. És az égő Atlantique körül jár-
ta ma csunya táncát az érdek, amely legyőzte,
háttérbe szorította az elesett óriásoknak kijáró
kegyeletet. Feledésbe mentek a halott hő-
sök, akik az életüket áldozták hajójukért,
rájuk ma már senkiségi gondolt, csupán
egy volt a fontos, megkaparítani az égő
roncsot, amelyen talán még értékes gépek ta-
lálhatók. Valóságos kalózháboru folyt az óceán-
járó körül, gőzösök, torpedók küzdöttek a
drága zsákmányért és egy fiatal francia had-
nagyknak egyik lábával kellett megfizetnie a ha-
jóóriás körül lefolyt harcért. Furcsa, elszomo-
ritó látvány lehetett ez a háboruszkodás, jelle-
ző erre a különös korra, amelyre az érdekekért
való öldöklés nyomta rá vésztiósló bélyegét.

Évtizedekkel ezelőtt, amikor minden nem-
zet veszélybejutott hajója számára a S. O. S.
megrázó segélykérését állapították meg, bizo-
nyára nem gondoltak arra, hogy ez a jelző
valaha a kalózkodás csatakiáltása lesz. Em-
beri szolidaritás a végtelen tengereken, óriás-
hullámokkal, jéghegyekkel küzdő lények ösz-
szetartózkodása szülte a „Mentsétek meg lel-
keinket” gyönyörű ideológiáját. Ki hitte vol-
na, hogy elérkeznek az idők, amikor a végte-
len távolságokat beröppenő S. O. S.-jelek nyo-
mán megindulnak minden irányból a hajók a
veszélyben lévő társuk megmentésére és az
emberi szolidaritás érzése mögött, mindegyik
kapitány lelkében rejtőzik a titkos vágy: —
Talán én érkezem először és akkor erezem
lesz a roncs. Ki gondolta volna, hogy egyko-
ron életüket veszélyeztetnek egy égő hajónál:
de nem azért, hogy mentsenek, hanem azért,
hogy — sarcoljanak.

Furcsa, elszomorító látvány volt az At-
lantique körüli marakodás, amely ma már
nemzetközi bonyodalmakkal fenyeget, melyen
lesújtó az ideológia, amely ezt a látványt
szülte. Ez a gondolkodás tette izzóvá a leve-
gőt tizenkilenc hosszú évvel ezelőtt, az érdek,
amely mindenütt, földön, vizen, levegőben te-
szi kalózcatakiáltássá a levegőben röppenő
S. O. S.-eket. És küzdelmek, háborúk szület-
nek égő roncsok, heverő koncok körüli. Ma
csak egy lángoló hajóért folyik a harc, holnap
talán kínai rizsföldekért és ki tudja, holnap-
után, már országok égő romjai körül járja a t-
tenetes, vészes táncát — az Érdék... (M.)

Lemondott

Mihalache belügyminiszter

Rendkívül súlyos helyzetbe jutott a kormány -- A genfi
egyezmény „az országot kiskorúakkal helyezi egy sorba“

**Feltűnéstkeltő konfliktus a belügyminiszter,
a bucaresti-i rendőrprefektus és a csendőr-
ség főparancsnoka között**

Bucurestiből jelentik: Az elmúlt nap-
ok eseményeinek homlokterében kétségtelen-
ül a Genffel való megegyezés állott és által-
ános érdeklődés előzte meg azt a miniszter-
tanácsot, amelyet ennek a kérdésnek a megol-
dására tegnap tartottak, de, amely végered-
ményben mégsem hozta meg a várt kibonta-
kozást.

A minisztertanácsot megelőzően a buca-
resti-i sajtó rendkívül pesszimistikusan ítél-
te meg a helyzetet. A Curentul többek között
azt írta: hogy

**Maniu csak az ürügyet, a formulát keresi,
hogy visszavonulhasson és ne kelljen egy
olyan egyezményt aláírnia, amely az or-
szágot a kiskorúakkal helyezi egysorba**

és a népszövetségi szakértők személyében
gyámokat rendel ki melléje. Megemlíti a lap,
hogy a pénzügyi év módosítása, illetve meg-
hosszabbítása is arra vall, hogy a kormány
milyen nagy jelentőséget tulajdonít a genfi
tárgyalásoknak és azok befejezte előtt nem is
akar hozzáfogni a költségvetés előkészítésé-
nek munkájához.

A kormány tagjai a genfi egyezmény ellen

A nemzeti-parasztpárti körök megállapí-
tották, hogy a kormány a genfi tanácsoktól
függetlenül, már végre is hajította takarékos-
sági programját, amelynek utolsó etapját az
államapparátus egyszerűsítése képezi. Ma-
niu miniszterelnök egyébként a genfi tárgya-
lásokról, valamint a gazdasági és politikai
helyzetéről részletes jelentést terjeszt az uralkodó
elő és ugyancsak újabb jelentésteleire
jelentkezik. Lugojeanu kereskedelemügyi
miniszter is. A Cuvantul szerint a kormány
egyes tagjai az egyezmény ellen foglalnak ál-
lást, mert a Népszövetség feltételeit nem ta-
lálják elfogadhatónak. Az újabb jelentések
szerint, a kormány tagjai tegnap délután Ma-
niu Gyula elnöklete alatt minisztertanácsot
tartottak. A kiadott kommuniké szerint a mi-
nisztertanács tudomásul vette Lugojeanu jelen-
tését, amelyben a Genfben folytatott tárgya-
lásokról számolt be. Hétfőn újabb miniszter-
tanács hagyja jóvá a kormány megszövege-
zett javaslatát, amit Lugojeanu fog eljuttatni a
Népszövetséghez.

Politikai körökben élénken foglalkoznak
azzal a szokatlan konfliktussal, amely Miha-
lache belügyminiszter és Marinescu ezredes,
Bucuresti rendőrprefektusa, valamint Du-
mitrescu tábornok, a csendőrség főparancs-
noka között keletkezett.

Mint jelentették, Marinescu ezredes, Bu-
curesti rendőrprefektusa körrendeletet intézett
a rendőrtisztekhez, amelyben *megtiltotta nekik,
hogy esetleges felmentéséről beszéljenek.*
A körrendeletben a rendőrprefektus megállapí-
totta, hogy királyi dekrétummal történt a ki-
nevezése és addig, amíg azt vissza nem von-
ják, nem hagyja el állását. A rendelet vég-
felszólította a rendőrtiszteket, hogy ne polit-

záljanak. Mihalache belügyminiszter mihelyt
visszaérkezett Athénből és tudomást szerzett
a körrendeletéről, azonnal magához kérte Ma-
rinescu ezredest, akinek szemrehányást tett a
*különös rendelet miatt, amelynek éle a belügy-
miniszterium ellen irányul.* Hasonló konfliktusa
volt a belügyminiszteriumnak Dumitrescu tá-
bornokkal, a csendőrség parancsnokával is. A
tábornok ugyanis a csendőrség újevi üdvözlése
alkalmával mondott válaszbeszédében vázolta
a csendőrség gazdasági helyzetét és kijelentet-
te, hogy *sokkal jobb lenne, ha a belügyminisz-
terium nem lenne mindig ellene az ő javaslata-
inak.*

Mihalache a királynál

Mihalache belügyminiszter csütörtökön ki-
hallgatáson jelent meg a király előtt és kérte
agy Dumitrescu tábornok, mint Marinescu ez-
redes felmentését. A király arra kérte a bel-
ügyminisztert, hogy a döntéssel várjon 24 órát.
Pénteken délután fél 4 órakor újra királyi ki-
hallgatáson jelent meg Mihalache belügyi-
miniszter és megismételte kérelmét Dumitrescu
és Marinescu eltávolítása ügyében. Ez a ki-
hallgatás egy teljes óra hosszat tartott, azon-
ban az uralkodó most sem döntött, hanem
kijelentette, hogy a dolog felett még gondol-
kozni kíván egy-két napig. A király nem 4 óra-
kor utazott vissza Sinaiába, mint tervezte,
mert a kihallgatás miatt 6 órára kellett elha-
lasztani elutazását. A pályaudvaron Maniu
Gyula miniszterelnök társaságában a kor-
mány valamennyi Bucurestiben tartózkodó tag-
jai megjelentek a király elutazása alkalmából.
Mihalache belügyminiszter pedig még pénteken
este Topolovenibe utazott, ahol a névnapját ün-
nepli.

Maniu Gyula miniszterelnök értesülésünk
szerint kijelentette, hogy *minden tekintetben
szolidáris Mihalache belügyminiszterrel, ugyan-
csak ezt jelentették ki a kormány többi, Bucu-
restiben tartózkodó tagjai is.* A miniszterelnök
telefonon hazakérte Titulescu külügyminisz-
tert és az ugyancsak külföldön tartózkodó Po-
poviciu igazságügyminisztert. *Mindketten ki-
jelentették szolidaritásukat a belügyminiszter-
rel és közölték, hogy hétfőn visszautaznak Bu-
curestibe.*

A kormányválság előtérben

Crisan György belügyi alminiszter ma ké-
sőbb este Sinaiába utazott és holnap kihallgatáson
jelenik meg az uralkodó előtt. Crisan alminiszter
Dumitrescu tábornok csendőrelügyelő és Mari-
nescu ezredes bucaresti-i rendőrprefektus ügyei-
ről fogja tájékoztatni teljes részletességgel a ki-
rályt. Értesülésünk szerint ez a kihallgatás nem
siettetti a döntést. A belügyminiszter Topoloveniban
hívei előtt kijelentette, hogy Dumitrescu és Ma-
rinescu ügye hétfőig függőben marad.

Vasárnap este a nemzeti-parasztpárt intézőbi-
zottsága ülést tart. Hogy mi lesz a tárgya ennek
az értekezletnek, nem közölték a nyilvánossággal,
azonban kétségtelen, hogy a Mihalache—Du-
mitrescu—Marinescu-affér szóba kerül.
A Lupta azt írja, hogy a felmerült afférral

kapcsolatban korai kormányválságról beszélni, mert egyelőre még semmi oka nincs a válságnak.

Ma délelőtt Maniu Gyula miniszterelnök lakásán több miniszter részvételével értekezlet volt. Az értekezlet után, délben érkezett Maniu lakására Samsonovicu hadügyminiszter, aki hosszasan tárgyalt a miniszterelnökkel.

A késő éjszakai jelentések szerint délután hat órakor utazott el a király Sinalába. A pályaudvaron Mihailache belügyminiszter újlag kérte az uralkodót arra, mentse fel állásától Marinescut és Dumitrescut. Miután a király nem teljesítette a belügyminiszter kérését, Mihailache ott nyomban a pályaudvaron benyújtotta lemondását. Politikai körök szerint hétfőn az egész kormány lemond és az egyes kombinációk szerint Vaida vagy Mironescu kap megbízást kabinet alakítására. Rezsimváltásról, vagy új választásokról nem lehet szó.

Rómában elhunyt

és hatalmas vagyont hagyott maga után az aradi származású lovag Deutsch Gyuláné-Lusztig Adél

Ghica herceg távirati jelentése Aradra — Mi történik a 30 millió lejnyi vagyonnal. Az aradi rokonok álláspontja

Az Örök Városból, Rómából érkezett hivatalos távirat jelentette az aradi közigazgatási hatóságoknak, hogy hatvan éves korában hirtelen elhunyt egy aradi származású, kiterjedt és előkelő rokonsággal rendelkező uriaszony, lovag Deutsch Gyula volt gyufagyári igazgató, később az Olasz Vaggonkölcsönző Rt. milánói vezérigazgatójának özvegye, leánykori nevén Lusztig Adél. A táviratot maga Ghica herceg, volt külügyminiszter, jelenlegi román királyi ügyvivő küldötte Aradra, mivel — miután jelentette — tudomása szerint

hatalmas vagyon maradt az elhunyt özvegy után a romániai örökösök számára.

Az elhunyt urnőnek nővére valóban Aradon él, maga is özvegy már, néhai dr. Radó Károly özvegye, aki az Aradi Közlöny munkatársa számára elmondotta, hogy valóban nővéréről hozott tragikus hírt a római táviró. Lovag Deutsch Gyuláné férjével együtt költözött ki Olaszországba és évtizedeken át élt az Örök Városban, amelynek papi élete különben is nagy hatást gyakorolt a fogékony lelkű nőre. Férje elhunyt után hatalmas vagyont örökölt, amelyet aradi hozzátartozói 3-4 millió lirára becsülnek, de pillanatnyilag nincs semmiféle konkrét adat birtokukban mivel az el-

Hétfőn minisztertanács lesz, amelyen az összes miniszterek résztvesznek és amely rendkívül érdekesnek ígérkezik. Egyébként a tervek szerint ez a minisztertanács dönt véglegesen a genfi tárgyalásokra szövegezendő feltételek ügyében és Lugojanu kereskedelmi és iparügyi miniszter valószínűleg a minisztertanács után azonnal Genf-be utazik.

hunyt özvegy nem avatta be aradi rokonai vagyoni viszonyába. Ez a vagyon leiben tehát a harminc milliót is meghaladja.

A hagyatéki eljárásnak a diplomáciai és a valutáris nehézségeken kívül azonban egy nagy akadálya van. Amint értesülünk, az elhunyt özvegy, aki életének utolsó évtizedeiben egyre jobban közeledett lélekben a katolicizmushoz, amelynek fővárosában élt, néhány évvel ezelőtt elhagyta zsidó hitét és felvette a római katolikus vallást, amelynek buzgó hívője lett. Valószínűnek látszik hozzátartozói, hogy az özvegy — régebben tett kijelentései alapján —

hatalmas vagyonát a római katolikus egyházra hagyta.

bár erre vonatkozólag nem tudni még, hogy végrendeletileg intézkedett-e?

A helyzet tisztázása érdekében az aradi rokonok elhatározták, hogy a család valamelyik férfitagját közkieltesen Rómába küldik ki, hogy lovag Deutsch Gyula özvegyének hagyatéki ügyében a szükséges felvilágosításokat megszerezze. A személyi kérdést illetően a család még nem döntött, de ez már napok kérdése csupán. Mindenestre az elhunyt özvegy végrendeletének intenciójától teszik függővé magatartásukat a hatalmas vagyon ügyé-

MONTECARLO

fényben és árnyban

Irtá: RONAY MARIA

(10)

(Utánnyomás tilos)

Romantika a játéktársaságban

A főrangú társaságban, amely Montecarlóban adott egymásnak találkoztát, a legragyo-

gobb jelenség a gyönyörű Pless hercegné volt. A hercegné angol születésű arisztokrata nő volt, akit egyformán kedveltek VII. Edward és Vilmos császár udvaránál. Rendszerint Eugénia császárné társaságában lehetett látni a szép Daisyt meg nővérét, a westminsteri herceg feleségét, akikhez többnyira csatlakozott Európa legfelsőbb ezerjének aranyifjúsága.

Leghűségesebb lovagjai voltak a gyönyörű Daisynek a német trónörökös és a mecklenburg-strelitzi nagyherceg. Mindkettő egész fiatal gyermekember, akiknél a hercegné jóval idősebb volt. De ez nem zsenirozta a két gavalért: ők fenntartás nélkül rajongtak a szép aszszonyért és állandóan a sarkában voltak.

Egyszer a játéktársaságban csaknem bót-rányt okozott a két fiatal férfi hódolata. A hercegné kettőjük között tilt a játékasztal mellett és amikor feléje tolta nyereségét a croupier, a két gavalér szomszéd egyszerre akart neki segíteni és gereblyéjükkel egyszerre nyultak a bankjegyköteg felé, hogy a hercegné elé huzzák. Szeles mozdulatuk közben nemcsak hogy összeakadt a gereblyéjük, hanem még szét is szórták az asztalon egymás mellett fekvő bankjegycsomókat.

A szomszédos játékosok felindultan kezdtek lármázni, mert a kavarodásban most már nem tudták, hogy ki mennyi pénzt kapott. A croupier pedig már a következő játszámra invitált, úgy hogy nem volt idő számolgotásra.

A szép Daisy könnyed eleganciával mentette meg a helyzetet. Felállt és utánozhatat-

lan bájjal ellebegett két gavaléria kíséretében az asztaltól, hátraszólva a mérges játékosoknak:

— Kárpótlásul osztozzanak kérem az én nyereségemen is!

Mialatt végighaladt a játéktársaságban, kiejtette kezéből apró csipkekendőjét. A német trónörökös vette észre egyedül, hogy a szőnyegen kis fehér felhő hever. Gyors mozdulattal lehajolt és felemelte. Erre a mozdulatra már többen felfigyeltek és meleg mosollyal nézték, amint a fiatal ember arcához emeli Daisy zsebkendőjét és mohón beszívja parfümjének az illatát...

— Ilyen romantikus pillanatai is ritkán vannak ennek a teremnek — jegyezte meg Eugénia császárné a legyezője mögött.

Az egykor ragyogóan szép Eugénia császárnéval is megessett pedig ugyanebben a teremben egy valóban romantikusnak mondható esemény.

A westminsteri hercegnővel ültek egymás mellett a játékasztalnál; a két dáma játék közben beszélgetni kezdett és nem figyelt. Így aztán egyszerre észrevették, hogy egy halom bankjegy fekszik kettőjük között és nem tudták, hogy — ki nyerte. A golyó javában forgott újra és ők nem emlékeztek már arra, hogy az előző játékban mire rakták tétjeiket. Vagy legalább is nem akartak emlékezni rá... Mind-egyik a másiknak akarta juttatni a szerencsés nyereményt...

Bizonyos fokig a romantikus események közé kell sorolni azt a különös, furcsa estélyt, amelyet egy dúsgazdag angol ur: Mr. Green rendezett a kaszinó közelében levő villájában.

Mr. Green már rendezett egyizben estélyt a szezon alatt és ez után az estély után történt, hogy a meghívottak egyike a kaszinóban azt a gunyos megjegyzést tette, hogy:

— Nem nagyon erőltette meg magát a

OTÁTRAFÜRED - STARY SMOKOVEC CSR.

1020 m. t. f.

TATRA-SZANATÓRIUM.

Egész éven át nyitva. — Mérsékelt árak. — Hosszabb tartózkodásnál kedvező arrangement. — A GRAND HOTEL a legnagyobb kényelemmel berendezve.

Felvilágosítással szívesen szolgál és prospektust küld az IGAZGATÓSÁG STARY SMOKOVEC CSR.

ben, amelynek meg volna a helye az aradi rokonok között is. Amennyiben tényleg beigazolódnék özvegy Radó Károlyné sejtelve és elhunyt huga valóban az egyházra hagyta volna vagyonát, nincs kizárva, hogy az aradi örökösök perrel támadják meg a végrendeletet.

Az Aradi Közlöny munkatársa az érdekes örökösödési ügyben az elhunyt özvegy Aradon élő unokatestvéréhez, Ternér Lászlóhoz, az Aradi Lloyd-Társulat klubigazgatójához fordult, aki olvasóink számára a következőket mondotta:

— Az elhunyt özvegy lovag Deutsch Gyuláné édes unokatestvérem volt, aki itt, Aradon ismerkedett meg férjével. Azok a hírek, amely mély vallásosságáról tudnak, valóban megfelelnek a valóságnak, ámbar még ezidőszert nem ismerjük végrendeletének tartalmát, mely hatalmas vagyonának sorsáról intézkedik.

Ebben az ügyben a család férfitagjai holnap, vasárnap családi értekezletet fognak tartani, amelyen feltétlenül határozni fognak a jövőben megteendő lépések felett.

Igen valószínűnek tartom, hogy már vasárnap döntünk afelett is, hogy ki legyen az, a család férfi-tagjai közül, aki Rómába utazik és személyesen szerez meggyőződést a hagyaték jelenlegi állásáról.

Aláírták

az olasz-román barátsági szerződést

Rómából jelentik: Az olasz külügyminisztérium és a római román követ január hó 8-iki dátummal kelt jegyzékváltásával hat hó nappal, vagyis 1933. július 8-ig meghosszabbították az 1926. szeptember 26-ikán aláírt olasz-román barátsági és együttműködési szerződés érvényét.

dusgazdag Green ezzel az estélyel! Olcsón meguszta a mulatságot!

A megjegyzést visszamondták az angolnak, aki a maga módja szerint vett elégtételt magának. Ujra meghívta ugyanezt a társaságot estélyre és amikor mindnyájan együtt voltak, összegyűjtötte vendégeit villája kertjébe, ahol a következő kis beszédet intézte hozzájuk:

— Hallom, hogy önök nem voltak megelégedve velem, mint házigazdával. Ugy mondják, hogy fukarnak mutatkoztam. Nos, ezennel bebizonyítom, hogy nem vagyok fukar. Olyan szenzációval szolgálok önöknek ma este, amelyben még nem volt részük és amely nekem annyi pénzembe kerül, amennyit még soha egy házigazda sem áldozott vendégei mulattására.

Ezzel odaintette Inasát, aki letett elébe egy égő gyertyát, majd átadott neki egy csomagot. Mr. Green kibontotta a csomagot és kivett belőle tíz darab ezerfrankost, majd egy rajtot, azután így folytatta szavait:

— Uram és hölgyeim, ide nézzenek! Ez a rajz Leonardo de Vincinek egy vázlata, amelyért tizenötezer frankot fizettem nemrég. Ez pedig itt tíz darab ezerfrankos. Ugy a Leonardo-rajtot, mint a bankjegyeket most el fogom égetni az önök tiszteletére. Ilyen tűzijátékban még bizonyára nem volt részük és ezuttal remélem, nem fognak panaszkodni a fukarságom miatt!

Azzal, még mielőtt bárki egy szót szólhatott volna, a gyertya lángjánál meggyújtotta a kezében tartott papirosokat. Majd a lángoló fáklyát magasra tartva, felkiáltott:

— Az estélynek vége van! Ajánlom magamat hölgyeim és uraim!

A világ urai mellett Montecarlóban gyülekeztek a félvilág uralkodói is. Nem egyszer itt cseréltek ők is gazdát, mint ahogy gazdát cseréltek a vagyonok is.

Madame Paiva szépségén és gazdagságán

Nemzetközi bonyodalom az Atlantique katasztrófájából

Botránys jelenetek a hajóroncs bevontatása körül — A francia és holland tengerészek harca az elsőbségért — A két irányba vontatott hajóroncs

A hatalmas óceánjáró csodás berendezése

Az óceánjárók remekbe készült példánya, a francia kereskedelmi hajózás büszkesége, mint ismeretes, borzalmas tüzkatasztrófa áldozatául esett. Az Atlantique katasztrófája világszerte nagy megdöbbenést keltett és a világsajtóban kirobbant az a feltevés is, hogy az Atlantique bűnös kezek sodorták végzet felé. A tüzeset ügyében megindult vizsgálat mindedig nem jutott semmiféle eredményre s így pusztán csak a francia jobboldali lapok németellenes hangulatkelésének tulajdonítják a tüzkatasztrófa okára vonatkozó feltevéseket.

Az óceánjáró csodái

A hajót Saint-Nazaireben ugyanaz a vállalat építette, amely a három híres francia luxus-gőzöst, a Paris-t, a France-t és az Ile-de-France-t s amelyből most a világ legnagyobb óceánjárója a Normandie került ki. Az Atlantique hosszúsága 227 méter, szélessége 30 méter és súlya 40.000 tonna volt. A francia kereskedelmi hajózásban az Atlantique volt az első, amelyet speciális szellőztető készülékkel szereltek fel. Ez a raffinált berendezés szellőztető készülék állandósította a hajón a hőmérsékletet. Amikor az Atlantique trópusi vidéken járt, az összes termekben, kajütökben leültették a levegőt, míg hideg időben a speciális készülék fűtőtest szerepét töltötte be. A luxus-gőzös első osztályát két világhírű francia műépítész Patout és Raquet-Maillard építette. Az Atlantique berendezése, építési módja egyébként is rendkívül eredeti volt: mint valami hosszú ucca, szelte keresztül egyetlen folyosó, amely

olyan széles volt, mint bármelyik főváros elegáns főúcaja. Két oldalán üzletek, to-

kivül arról volt nevezetes, hogy Párisban irodalmi szalont tartott fenn és szalónjában megfordultak: Gautier, Sainte-Beuve, a Goncourt-fivérek, Renan, Balzac, még a mogorva Stendhal is.

Egészen különös karriert futott be ez a nagystilű asszony. Azt beszélték róla, hogy természetes gyermeke Konstantin nagyhercegnek és anyja egy gyönyörű zsidóasszony volt, aki kevéssel a leány születése után himlőbe esett. A szép asszonyt annyira elkeserítette az, hogy a betegség deformálta az arcát, hogy minden tükröt eltávolított a lakásából. A kisleány úgy nőtt fel, hogy sohasem látta a képét és állandóan az a gondolat kínozza, hogy krumpliorra van. Egész fiatalon férjhez adták egy Paiva nevű francia szabóhoz, akinek virágzó üzlete volt Moszkvában. A fiatalasszony később megszökött a zongoratanárral Párisba. A zongoratanár pár év múlva elvesztette vagyonát és hitelezői elől ismeretlen helyre szökött. A szép Madame Paiva magára maradt, egy fillér nélkül.

Súlyos betegen feküdt egy montmartrei kis hotelben, amikor Theophil Gautier — aki régebről ismerte — meglátogatta. A lázas asszony magán kívül sikoltozta az író felé:

— Ha még egyszer magamhoz térek, soha többé nem fogok szabókkal és zenetanárokkal szóbaállni! Emlékezz rá majd egyszer, hogy a mai napon elhatároztam, hogy palotáim lesznek Párisban és ékszerimmal iriggyé teszem a nagyhercegnőket!

Pár év múlva csakugyan dúsgazdár lett. Könyörtelenül kifosztotta azokat a férfiakat, akiket szépségével elbűvölt. És pár lépésnyire attól a helytől, ahol lázalmában a jövőjét követelte a sorstól, csakugyan ott állt pompás palotája, vagyontérő műkincsekkel tömve. Egy-egy estélyen az asztaldisz egymaga 80.000 frankba került.

(Folytatjuk.)

rásműhelyek, újságárusító bódék és divatszalonok foglaltak helyet

s ugyancsak ebből a hajóucából nyílt az óriási hajóhall, amely kilenc méter magas volt. A hallból több lift vitt a felső termekbe és luxus-kabinokba. Az első osztályu étterem pazarul berendezett, fényes helyiség volt: kilenc méter magas, 24 méter széles és 32 méter hosszú, remek márványoszlopokkal. Innen vezetett fel a széles márványlépcső a hajószalomba, ahol esténként 500 négyzetméteres parketten táncoltak a párok... Itt rendezték a fényes hajóbálokat és pazar estélyeket. Nappal 12 hatalmas, hét méter magas ablak világította meg a nagyszalont, míg este óriási virágvázákból ömlött a fény a parketre. Külön kápolnája is volt az Atlantique-nak, amelynek kupoláját tíz márványoszlop tartotta. Hatalmas gőzfürdője, uszodája és sportstadionja volt a hajóóriásnak, amelynek legfelsőbb fedélzetén remek tennis-pályát rendeztek be. Az Atlantique 1208 utas számára készült, ezek közül 160 a luxus-kabinokban, 302 az első osztályu kabinokban, 82 másodosztályon, 660 pedig harmadosztályon utazhatott. A luxus-kabinokat csodálatos fényűző zéssel rendezték be s a hajó rádióállomása bármelyik utasnak rendelkezésére állott, úgy, hogy:

bármikor drót-nélküli telefonbeszélgetést folytathattak Párisal, Buenos-Ayres-sel, vagy Rio de Janeiroval.

Legfrissebb jelentések szerint az égő hajó eloltásán fáradozó öt vontatóhajónak sikerült a tüzet annyira lelohasztani, hogy csupán az ablakokon szivárog ki füstoszlop, de a hajó külső váza már nem ég. A vontatóhajóknak sikerült az Atlantique-ot vontatókötélre venni.

Cherbourgi jelentés szerint az Atlantique katasztrófájának ügye előreláthatólag nemzetközi tengerészeti törvényszék elé kerül, mert a hajó roncsainak vontatókötélre vétele körül olyan botránys jelenetek játszódtak le, amelyek bizonytalanná teszik, hogy a roncs tulaj-

Ujból fellángoltak a véres harcok Németországban

Összeütközések a nemzeti szociálisták, szociáldemokraták és kommunisták között

Berlinből jelentik: Január negyedikén lejárt a politikai Treuga Dei, aminek első látható jele, hogy Németországban ismét fellángolt a véres testvérharc. Pénteken öt helyen ütköztek össze a nemzeti-szociálisták a kommunistákkal, illetve a szociáldemokratákkal. Boroszlóban a nemzeti-szociálisták a véres harc során egy szociáldemokratát agyonstúrtak.

Lübeckben a nemzeti-szociálisták megtámadták a szociáldemokraták Népházát. A ki-

Bombamerénylet a delhi-i mecset ellen

Bombayból jelentik: A világhírű delhi-i mecset ellen ma bombamerényletet követtek el. A mecset belsejében az ismeretlen merénylők két pokolgépet helyeztek el, egyet pedig a bejárat mellé rejtettek. Először a bejárat mellett lévő pokolgép robbant és két arra haladó hindut súlyosan megsebesített. A mecsetet azonnal lezárták, átkutatták és a hatóságok megtalálták a másik két bombát, amelyeket még idejében sikerült ártalmatlanná tenni. A vizsgálatot megfeszített erővel folytatják a tettesek kézrekerítésének érdekében.

Szenvedéseimtől teljesen megszabadultam!

Több mint egy évig szenvedtem bal váll-izületemben időnként igen heves rheumás fájdalmakban. E fájdalmaktól rövid idő alatt, más eredménytelen kísérletek után, teljesen csak az Önök Togal-ja szabadított meg. (Különösen meglepő volt a Togal-tabletták biztos hatása, s az a körülmény, hogy jól türem. Még napi 9 tablettás adagok sem váltottak ki kellemetlen mellékhatást, [gyomor stb.]) Ezért mindazok részére, kiket ilyen, vagy hasonló fájdalmak kínoznak, a Togal alkalmazása ajánlatos. Puri Norbert, Brassó.

Norbert Puri

A Togal gyors és biztos hatású gyógyszer rheuma, kösvény, idegszába és hátizomfájdalmak, álmatlanság, spanyolnátha és hüléses betegségek ellen. Togal kiválasztja a hulyasavat, bakteriumölő, tehát a bajt gyökereiben támadja meg.

Több mint 6000 orvosi vélemény. Egy kísérlet meggyőző! Az összes gyógyszerárakban. Lei 52.—

donképpen kit illet meg. A nemzetközi tengerészeti jog szerint ugyanis a mentési munkálatokért ellenszolgáltatás jár és az elhagyott hajó vagy hajóroncs annak tulajdonába kerül, aki arra először kitüzi zászlaját. A francia és holland matrózok között valóságos versenyfutás játszódott le, hogy előbb vegyék vontatókötélre a roncsokat és előbb tüzhessék ki saját lobogójukat. Ennek következtében

az a botránys helyzet állott elő, hogy a hajóroncsot két irányba is vontatták

és az egyik francia torpedónaszád kapitánya ekkor parancsot adott arra, hogy a holland hajó vontatókötélét vágják el a francia matrózok. Ennek ellenére azonban egy francia és egy holland matróz szinte egyidejűleg érkezett a még lángoló roncsra és tüzte ki arra a francia, illetve a holland lobogót. Az Atlantique katasztrófájának ügye így tehát nemzetközi törvényszék elé kerül és ez fog dönteni afölött, hogy a roncs kinek a tulajdonában marad.

Bonyodalom a biztosítási díj kifizetése körül

Párisi jelentés szerint annak a francia tengerésztszűnek, aki elsőnek tette lábát a lángokban álló hajóra, amputálni kellett a kórházban a lábát. Érdekes megemlíteni, hogy az Atlantic biztosítási összegének kifizetésével kapcsolatban is bonyodalomak merültek fel. A biztosításról szóló kötvényt ugyanis január 4-én délben írták alá, viszont a tűz a hajón január 4-ike hajnalán tört ki. Így tehát kérdéses, hogy az angol biztosítási társaságok kifizetik-e a 2 millió angol fontról szóló biztosítási összeget?

CORSO-MOZGO! Ma és hétfőn!

Schönbrunni álom

Mesébe illő slágerillmoperett. EGGERTH MARTA, VEREBES ERNŐ, HERMANN THIMIG. A 3 órai előadás 10 és 20 lejes helyárrakkal.

MA D. E. KÉT MATINÉ. 9½ órakor:

TIGRIS!

CHARLOTTE SUSA és HARRY FRANK izgalmas filmelőadása keretében 200 drb. nyereménytárgy kisorsolása.

11½ órakor!

HADJI MURAT!

IVÁN MOSHIKIN nagyszabású orosz tárgyú szenzációs filmje.

Az aradi sportélet pazar béli éjszakája

A Hellas és az ATE ragyogóan sikerült mulatságai

Az aradi béli szezon lüktető tempója nyitánya már lejajlott s az új esztendő meghozta a csillogó, színes muzsikájú béli hangulatot: minden szombat estét, a szürkén suhanó hétköznapok „week-endjét” a jókedvnek, but-gondot felejtető vidámságnak szenteljük. Egy éjszakán át multat, jövőt feledve csak a Mának élünk s a hétköznapok után egy-egy pirosbetűs ünnepi éjszakát varázsolunk magunk elé, egy éjszakát, amikor szól a jazz, a parkett siklik, táncol talpunk alatt s hangulatvilágítás tömpított fénye mellett gondtalan, boldog embernek álmodjuk magunkat...

Az új esztendő első szombatja az evezős sportegyesületek jegyében zajlott le. A Fehér Kereszt nagytermében a Hellas evezős sportklub rendezte meg ragyogóan sikerült bálját. Már a kora esti órákban tömegesen suhantak fel a Corso-mozi bejáratán keresztül tapadó estélyi ruhás hölgyek, elegáns szmokingos férfiak a Hellas-jelvényekkel díszített, kellemesen fűtött terembe, ahol édes tangókat, lüktető ütemű rumbát, vértforraló biguine-t játszott a jazz és a tükörfényes parkett fiatal párok imbolgó alakját verte vissza... Misztikus világítási effektusokkal fokozta az ötletes rendezőség a hangulatot, a zene, tánc varázsát. A Hellas-bálon együtt volt Arad társadalmának krémje, mindenki megjelent nemzetiségi és felekezeti különbség nélkül, aki Arad előkelő társadalmához tartozik. A hatóságok részéről dr. Bofinc Elek polgármester, dr. Moga Romulus rendőrkapitány, ezenkívül Popu M. János alispán, Piso János erdészeti főfelügyelő, Matecsu István, dr. Serbanu György, iltói Adler Tibor, Kleinhändler Ábriss, báró Neuman Ede és Ferenc és még többen Arad társadalmi vezetői közül. A katonai hatóságokat Constantinescu ezredes, Iovanescu és Mitache őrnagy és Braccescu kapitány képviselték, míg a Magyar Párt részéről Daniel Péter volt jelen az estélyen.

Az őszinte vidámság éjjel felé tetőpontjára hágott, a rendezőség ekkor vetette fel a programba vett táncverseny és szépségverseny megrendezését. A zsufolásig megtelt teremben azonnal megindult a nemes küzdelem előcsatája. A hölgyek között versengés indult meg az elsőségért, de rendkívül nagy érdeklődéssel fogadták a táncversenyt is. Hamarosan zsűri alakult, amely dönteni volt hivatva a leggrációzusabb táncos párok elsősége felett. Döntés lapzártáig nem érkezett be. Az estély a szezon legnagyobb sikerű báljának számít s az osztatlan, őszinte siker a rendezőség agilis, fáradhatatlan tagjainak érdeme, dicsérete. Moga Romulus dr. rendőrkapitány, a Hellas-sportklub elnöke és dr. Székely Lajos társelnök hetek óta fáradoztak a siker érdekében és mindent elkövettek, hogy a Hellas táncestélye a szezon kiemelkedő eseménye legyen. Velük együtt lelkes munkálkodást fejtett ki a Hellas ifjú sportférfiainak nagy gárdája, valamint a hölgybizottság, amelynek elismerés jár, országnéző rész a sikerből: Adler Tiborné, dr. Székely Lajosné, Kleinhändlerné-Weil Magda, Obetkó Mihályné, dr. Zettel Jenőné, Hacker Ernőné, dr. Hofflich Béláné, Dán Oszkárné, Simovics Ábrissné, Friedländer Józsefné, Weiszberger Gusztávné, Stern Józsefné, Szilágyi Jenőné,

Pataki Andorné, Friedländer Pussy, Székely Anikó, Rosenberg Lenke, Piso Baba, Lusztig Gitta, Nádasi Bözsike, Szende Rózsi, Schwartz Magda, Kovács Illy, Heil Baba és még mások.

Az ATE teaestélye

Az ATE-evezősök tea-estélyén közvetlen, meleg hangulat uralkodott. Az Iparos-Óthón nagytermét rendkívül izlésesen rendezték be, szemnek-szivnek tetsző, izléses, lebilincselően szép dekorációval alakították át a természet trópusi szigetét: a sarkokban teljesen illuziót keltő pálmák zöldeltek és egy aranyló narancsokkal megrakott, karcsu narancsfa terjesztette a táncolókat fölé terebélyes ágait. Égő rózsagárlandók, zöld füzérek és apró, színes zászlócskák, evezős jelvények díszítették a falakat köröskörül. A kitűnő Dudás-Fülöp-jazz szívéhez szóló, divatos tánczenét, slágereket játszott a

festői módon jachtfedélzettel átalakított szinpadon s a karcsu, fiatal párok kitűnő hangulatban, színesen behuzott lámpák által tömpított, intim világításban járták a közkedvelt, modern táncokat.

Az estélyen ügyesen összeállított program is szerepelt: az ATE kitűnő tornászcsapata Somogyi János vezetése alatt 19 számból összeállított parterre-tornával szórakoztatták a közönséget az Iparos-Óthón szinpadról — pardon! — az ATE-jacht fényesen ki-világított fedélzetéről... A tornások fegyelmezett, nagy gyakorlatot és feltétlen tudást el-áruoló produkciói viharos tetszést keltettek. Somogyi János, Matusik József, Macskási József, Török Gusztáv, Vajkó József, Sugár Frigyes, Sugár Lajos, Herter Ferenc és Drasztül Gyula őszinte sikereket arattak. A valóban ragyogóan sikerült estély megrendezéséért a lelkes rendezőgárdát illeti minden elismerés: Czeller Jenő, Gebauer József, Somogyi János, Hacker Adolf és Krisztinkovics József munkálkodtak a siker érdekében. A terem ötletes fel-díszítését Czeller Jenő tervezte. Nagy sikert aratott a tombola, amelynek keretében értékes, ötletes tombolatárgyakat sorsoltak ki. Az ATE-evezősök teaestélye sokáig felejthetetlen emlékeket, impressziókat hagyott a megjelent nagyszámú közönség lelkében.

Gróf Zichy Tivadart sorozatos csalások miatt letartóztatták

A milliomos mágnás regénye -- A gazdag feleség és a táncosnő -- A sztratoszféra-repülés trükkje

Budapest mágnás köreiből ma szenzációt keltő eseményt tárgyaltak az előkelő klubokban, az intim társasági összejöveteleken ma ez a hír volt a beszédtema, amely egy fiatal mágnásnak a bűnügyi kódex-el való összeütközéséről számolt be. Egy Bécsből érkezett rövid jelentés számolt be arról, hogy Zichy Tivadar gróftól sorozatos csalások elkövetése miatt az államügyészség utasítása alapján, az osztrák fővárosban letartóztatták és azonnal bezárították a Landesgericht fogházába.

Zichy Tivadar gróf sztratoszféra-repülést készített elő és ezzel kapcsolatban egy társával együtt többektől pénzt vett fel. Ezekkel az összegekkel kapcsolatban történt, hogy büntetőfeljelentéseket tettek ellenük. A hatóságok Zichy Tivadar gróf letartóztatásával egyidejűen, a sztratoszféra-repüléshez elkészített modellt is lefoglalták bünyjelként.

Zichy Tivadar gróf letartóztatásával egy érdekes és előkelő főúri családból származó fiatalember különös pályafutása szakadt meg egyelőre a bécsi államügyészség fogházának egyik cellájában. Néhány esztendővel ezelőtt Tivy gróf, ahogy az éjszakai életben Budapestben neveztek, az arisztokrata aranyifjúság legnépszerűbb tagja volt.

A fiatal gróf alig fejezte be iskolai tanulmányait, máris zajos, költséges életmódba kezdett. Mielőtt az iskola padjaiból végleg kikerült volna, már ugyyszólván állandó vendége volt az akkoriban divatos belvárosi bárna- ahol barátaival reggelig tartó mulatozásokat rendezett és sokszor előfordult az is, hogy a bárból ment reggel az iskolába. Zichy Tivadar grófnak fent a Várban egy kis palotája volt, ahol egyedül lakott. Zichy Tivadar gróf karrierje ebben az időpontban felfelé ivelt és általános feltűnést keltett Budapesten, amikor hírvil adták, hogy a fiatal mágnás egy nagyon

gazdag angol leányt vesz feleségül, akinek akkora hozománya van, hogy Tivy gróf nyugodtan folytathatja költséges életmódját. Az esküvőt külföldön tartották meg, nagy fényvel és pompával és erről az esküvőről nemcsak itthon beszéltek sokan hanem még külföldön is. A fiatal pár nemsokára megérkezett Budapestre és a Disz-téren lévő kis palotában rendezkedtek be.

Csakhamar suttogni kezdtek, hogy a grófi házaspár válik. A fiatal asszony hazá is utazott és minden lépés megtörtént a válókereset beadására. És itt Zichy Tivadar gróf regényébe bele kell szólni azt is, hogy még házassága előtt

megismerkedett egy feltűnően szép, fiatal

táncosnővel, aki egy belvárosi bár direktisze volt. Hosszu időn keresztül mindenütt együtt lehetett látni őket, sőt a benfentesek arról is tudtak, hogy a táncosnővel való barátság a házasság megkötése után sem szakadt meg és talán éppen ez volt a fő oka annak, hogy a fiatal és gazdag feleség meglehetősen gyors tempóban háttáfordított grófi férjének és elutazott szüleihez.

Zichy Tivadar gróf anyagi összeomlása elke-rülhetetlennek látszott, a mulatók és bárók fő-pincérei a kifizetetlen számlák egész tömegével ostromolták, de azonkívül más nyomasztó adós-ságok is terhelték. Egy napon azután megjelent a végrehajtó a patinás, régi budai kis palotában és dobra került Zichy Tivadar minden ingósága.

Bécsbe ment és senkit sem lepett meg, hogy a fiatal gróf

a sztratoszférarepüléssel kezdett foglalkozni.

Az éjszakai életben összekerült egy Braun nevű fiatalemberrel, aki állítólag mérnök. Mint utólag kiderült, ez a Braun nevű állítólagos mérnök néhány esztendővel ezelőtt egy találmány meséjével Amerikában sorozatos szélhámosságokat követelt el, Braunnal hozzáálltak a sztratoszférarepülés elő-munkálataihoz. Ez az előmunkálat, mint utólag kiderült, abból állt, hogy először 50.000 schillinget, majd később újabb 50.000 schillinget csaltak ki egy azóta gondnokság alá helyezett osztrák bárótól. A pénz egy részéből egy léggömböt készítettek, amelyet mint modellt mutogattak mindenfelé. Ez a modell Thirring egyetemi tanár véleménye szerint teljesen alkalmatlan a sztratoszférarepülésre és az egész vállalkozás primitív el-gondolásában nem más, mint közönséges csalás. Erre a hitelezők is türelmetlenül kezdtek s végül is feljelentést tettek a gróf ellen. A feljelentések egész lavinát zúdítottak maguk után. Ez az előzménye annak, hogy a feljelentések alapján Zichy Tivadar gróftól letartóztatták és átadták az ügyészségnek.

TÁTRASZÉPLAK

1010 m. a tenger színe felett.

DR GUHR-féle SZANATÓRIUM

A BASEDOV-belegek speciális gyógyintézete.

Felvilágosítással szolgál és prospektust küld:

az IGAZGATÓSÁG, TATRANSKA POLIANKA, CSR.

Pénzhamisító bandát lepleztek le egy aradmegyei községben

A németszentpéteri csendőrőrmester kalandos nyomozása. Egy tekintélyes gazda a bandában Tizejeseket és régi tizkoronásokat gyártottak a hamisítók

Németszentpéterről jelenti az *Aradi Közlöny* tudósítója: Rendkívül érdekes körülmények között sikerült *Lupusca Radu* németszentpéteri csendőrőrmesternek egy veszedelmes pénzhamisító társaságot lelepleznie, amely *hamis tiz lejesekkel akarta elárasztani Aradmegyét és környékét, ugyanakkor pedig régi, magyar arany tizkoronásokat is gyártott.* A pénzhamisító társaság leleplezése Németszentpéteren általános feltűnést keltett, annál is inkább, mert a csendőrség megállapítása szerint annak egyik vezetője egy németszentpéteri tekintélyes gazda és szeszfőző-üst tulajdonos: *Metz Baltazár*, valamint annak felesége volt. A pénz gyártását pedig *Kovács János* pécskai és *Carpaci Lala* szabadhelyi lakosok végezték. A leleplezés érdekes körülményeiről az alábbiakban számol be az *Aradi Közlöny* tudósítója:

Nemrégiben feltűnt a németszentpéteri lakosoknak, hogy *Metz Baltazár* sorba járja a tekintélyesebb gazdákat és kereskedőket, kik-től *harmincezer lejt kér kölcsön azon a címen, hogy azt a bírságot kifizethesse, amit a kincstár tilos pálinkafőzés címén vetett ki rá.* A kölcsön kérésének híre eljutott *Lupusca Radu* csendőrőrmester fülébe is, aki érdeklődni kezdett az iránt, hogy *Metz Baltazár* valóban megbüntették-e a pénzügyi hatóságok? Az érdekelt hatóságoktól a csendőrőrmester azt a felvilágosítást nyerte, hogy *büntetésről szó sincsen.*

Metz Baltazárnak tehát erre a célra nem kellett a pénz.

Lupusca a legnagyobb titokban tovább folytatta a nyomozást és ekkor megállapította, hogy *Metz* összeköttetésben áll *Kovács János* pécskai üsfoltozóval, aki *Carpaci Lala* szabadhelyi lakossal együtt ajánlatot tett neki arra, hogy hamis pénzt gyártsanak. A pénzre tehát a hamis-pénz gyártásához szükséges eszközök előteremtéséhez volt szükség.

Az eredményes nyomozás

A csendőrőrmesternek az volt a szándéka, hogy a társaságot rajtaütésszerűen leplezze le és hogy a rajtaütés alkalmával az elkészített hamis pénzeket is lefoglalja. Ezért tehát a nyomozást nem siette el. Így sikerült megtudnia, hogy *Kovács* és *Carpaci* egy napon azzal állott *Metz* elé, hogy a gyártáshoz szükséges aranyfolyadék kiömlött és hogy ezért újabb 20 ezer lejre van szükség. *Metz* ekkor eladta földjének egy részét és a huszezer lejt átadta a két embernek. A csendőrőrmester később elment *Carpaci* lakására is, *de előzőleg megtanulta a cigány-nyelvet*, hogy megértse mindazt, amit *Carpaci* a feleségével beszél. Így sikerült aztán végleg megállapítania, hogy hol folyik a hamis-pénz gyártása. Amikor már minden szál összefutott a kezében,

rajtaütött a pénzhamisítókon,

azonban abban az időben, amikor *Carpaci* nem volt ott.

A lakásban különböző gipsz-formák: talált, ezek közül pedig 547 darab primitív készítésű hamis tizkoronás aranyat, valamint három darab hamis tiz lejest. Ezeknek a gyártását nyilvánvalóan csak ekkor kezdték meg. Hátramaradt azonban még egy fontos feladat és pedig az, hogy *Carpaci*-t, akit még nem fogtak el, szintén a bünygyi hatóságok kezeire juttassák

és vallomásra bírják. *Lupusca* csendőrőrmester ekkor a mit sem sejtő embert felvitte a község házára, ahol a tanácsterembe vonult vele. Előzőleg azonban két községi tisztviselet felkért arra, hogy hallgatódzának az ajtónál. A teremben a csendőrőrmester előadta, hogy tudomása van a pénzhamisításról, azonban azt megfelelő ellenszolgáltatás fejében nem akarja nyilvánosságra hozni.

Carpaci ekkor bevallotta, hogy valóban pénzhamisító gyárat alapítottak

és tárgyalni kezdett a csendőrőrmesterrel a megvesztegetésről. *Lupusca* ekkor kinyitotta az ajtót és a pénzhamisító a legnagyobb meglepetéssel vette észre, hogy amögött két tisztviselet állott, akik az egész beszélgetést, így az ő vallomását is kihallgatták. Látva, hogy a tagadásnak nincs semmi célja, részle-

1933. január

140

28

Iparos-bál

tes vallomást tett, majd pedig őt is felvitték a csendőrségre, ahol folytatták kihallgatását.

Kutatás a gipszminták után

A csendőrségi vizsgálat arra is kiterjed, hogy az utóbbi időben elterjedt hamis százejesek gyártásához nincs-e köze a társaságnak. Ebben az irányban azonban a nyomozásnak eredményt még nem sikerült produkálnia. Ugyancsak folytatják a nyomozást az irányban is, hogy hova tűntek azok a gipszformák, amelyekkel a magyar tizkoronásokat gyártották, mert ezeket a csendőröknek nem sikerült megtalálniuk. A kihallgatások befejezése után az őrizetbe vett embereket beszállítják az aradi ügyészségre.

IRREDENTA VÁDAK

a piros és zöld krepp-papír miatt

Amikor a feljelentő Zimándujfalun a sárga menyezetet fehérnek látja. Egy vasutat gyalog kísérték Temesvárra

Nagy izgalom uralkodik egy kis aradmegyei községben, amelynek magyarságára egyesek mindenáron rá szeretnék sütni az irredenta-bélyeget. Zimándujfalu község magyarságának loyaltásához semmi kétség nem férhet és éppen ezért idézett elő méltatlankodást a község lakossága körében, hogy még ma is akadnak egyesek, akik minden megmozdulás, minden lépés mögött rejtett célokat kutatnak és mindenből vádakat kovácsolnak. Most egyszerre két eset történt, mindkettő aránylag jelentéktelen, azonban a mellékkörülmények azok, amelyek az ottani magyarságot foglalkoztatják.

Néhány nappal ezelőtt rövid csendőri jelentés számolt be arról, hogy a zimándujfalui *Mandl András*-vendéglőben, egy műsoros-estély alkalmával, megjelent a csendőrség és egy feljelentés alapján a színpadon magyar lobogót keresett. Az ügyben az eljárás megindult, miután — a jelentés szerint — tényleg találtak magyar trikolor-t. Zimándujfalui tudósítónk azonban most megállapítja, hogy mi rejtőzik tulajdonképpen az ugynevezett trikolor-incidens mögött.

Műsoros-estélyt rendeztek néhány nappal ezelőtt Zimándujfalun. *Mandl András* vendéglőjében. Mielőtt az előadás kezdetét vette volna, a csendőrség kiküldöttje közölte, hogy olyanértelmű feljelentés érkezett be hozzájuk, amely szerint a színpadon magyar lobogót helyeztek volna el. Nyomban megmutatták a

Budapestre utazók figyelmébe!

Kitűnő konyhát
Elsőrangú szobákat, teljes komfortal.
Figyelemes kiszolgálást
A Dunapart közvellen
közé ében fekvő

Vadászkürt szállodában
talál. 77

színpadot és mindannyian megállapították, hogy *azt vörös és zöld krepp-papírral dekorálták. Egyesek erre azt válaszolták, hogy a menyezet színe fehér és ezek együttvéve a magyar zászló színei*, tehát az irredenta demonstráció kísérlete nyilvánvaló. Az estély rendezői elhülve hallgatták a furcsa okoskodást és válaszul csupán azt kockáztatták meg, hogy

a menyezet véletlenül nem is fehér, hanem — sárga.

Az esetről tehát felvették a jegyzőkönyvet és az eljárás az ügyben megindult. Az *Aradi Közlöny* munkatársa az ügyben felkereste *Catana* aradi csendőrkapitányt, aki a következőket jelentette ki:

— Nem tartom szükségesnek, hogy az aradi csendőrpáncsnokság részéről valaki kiutazzon és helyszíni vizsgálatot tartson. Teljesen elég az ottani csendőrség felvett jegyzőkönyve. Az eljárás eredményére nézve még nem tudok nyilatkozni, miután még nem nyert befejezést.

Zimándujfalu magyarsága mindenesetre érdeklődéssel várja a bevezetett vizsgálat eredményét és bizik abban, hogy a hatóságok meg fogják állapítani, hogy itt mondva csinált vádakról van szó, mert senki a községben nem akart demonstrálni.

Ma érkezett egyébként haza egy zimándujfalui vasuti altiszt, akit a temesvári hadbíró-sághoz szállítottak át egy másik ügyből kifolyólag. *Harmath Mihály* Zimándujfalun lakó vasutas karácsony napján ittas állapotban néhány meggondolatlan kijelentést tett. Feljelentették és nyomban őrizetbe vették, majd átszállították Temesvárra, a hadbíró-ság elé. Ott kihallgatták a vasutast, aki elmondotta, hogy nem emlékszik már arra, amit mondott, mert az ünnep alkalmával nagyobb mennyiségű szeszest fogyasztott és ha megtette is az inkriminált kijelentést, úgy öntudatlan állapotban cselekedett, az ital hatása alatt. A hadbíró-ság nem tartotta szükségesnek *Harmath* fogvatartását és nyomban szabadlábra helyezte a vasutast.

akít letartóztatása alkalmával gyalog kísérték Temesvárra.

BERETVÁS PASZTILLA a legmakacsabb fejfájást is elmulasztja

Elsodort színészek — győzedelmes sztárok

A hangosfilm építése és rombolása a filmvilágban — A kiket még nem felejtettek el — Démonok és sztárok — Repülés divat ölensége szárnyain —

Patinás csillogásu nevek, érdekes történetek vonulnak meg azoknak a nemrég még körülrajongott, népszerű sztároknak lajstroma mögött, akiket a hangosfilm elsodort... Nagyon kevesen tudják, hogy mi lett régi kedvenceikből, akik eltűntek a filmművészet egéről s akiknek nevét nem vetítik bele többé szikrázó transzparensok a fővárosi éjszakákba. Ugyanígy kevesen ismerik a diadalmasan előtörő hangosfilm sztárjainak magánéletét. Az előbbieket behullottak a múlt hónapjába, az utóbbiakat pedig — a titokzatosság fátyla takarja, mesterséges misztikum, amely a Reklám nevű ezerfejű bálvány vallásos szertartásául szolgál...

A hangosfilm uralomra jutásával új éra kezdődött a filmvilágban: világ márkát jelentő ragyogó nevek sodródtak le a siker száguldó szekeréről és új egyéniségek bukkantak elő az ismeretlenség homályából. A letűnt csillagok és a felkelők közé beekelődött egy középosztály: azok a néma sztárok, akiket szerencse-csillaguk, vagy akarásuk, kitartó türelmük a hangosfilmeken is érvényesüléshez juttatott.

Elsősorban valamit azokról a letűnt nagyságokról, akiket még nem felejtettek el s akik egy-egy örökéletű némafilmalkotással járnak visszakisérteni ma is. (A hangosfilm azzal állít emlékművet a múlt művészetének, hogy szinkronizálja a némafilmgyártás utólérhetetlen, felejthetetlen produkcióit.) Ki ne emlékezne a némafilmek koronázatlan királynőjére: Pola Negrire, a tévedt asszonyok alakítójára, aki legalább hat felvonáson keresztül viaskodott szenvedélyével, amely végül is a romlásba vitte?... Parancsoló tekintete, megjelenése és művészetének hatalmas skálája leginkább királynő-szerepekre predesztinálta. Már évek óta nem hallani semmit róla. Legutóbb angol filmen próbálkozott s nem rajta mulott teljesen, hanem nagyrésztben az angol hangosfilm-gyártás kezdetlegességén az, hogy megbukott. Hír szerint most angol színpadokon lép fel...

Bánky Vilma sorsa

Nagy riválisa Gloria Swanson csöndes magányba visszavonult családanya, aki csak a gyermekeinek él. Excentrikus megjelenésével és tuitemperamentumos lényével hódított főként — Pola Negri hüvös, impozáns nyugalmával szemben. A fitos orru, éjjelente hajja Swanson leginkább a „lehetetlen asszonyok” szerepkörét kultiválta, de nagy sikereket aratott, mint montmartrei apacslány is, Bánky Vilma sem sokat beszéltet magáról az utóbbi években. Míg Gloria Swanson hangosfilmeken nem is próbálkozott, Bánky több ízben megkísérelte. Egy ideig csak elnézték neki hibás angol kiejtését, de hát végtelenségig nem játszhatott kivándorló magyar lányokat s így hamarosan

letűnt a mozivászaronról férjével, Rod la Rocque-val együtt. Rod la Rocque népszerűsége messze túlhaladta Bánkyét a némafilm korában. Legutóbb amerikai turnétársulatoknál léptek fel együtt, miután a hangosfilm kiszorította mindkettőjüket. Szerencsésükre csinos vagyoni felett rendelkeznek s megengedhetik maguknak azt a luxust, hogy — lenézzék a hangosfilmre.

Rod la Rocque riválisa a közönség kegyeiért lefolyt nagy párviadalban John Gilbert volt, az asszonyok ideálja. Az elegáns John kis angolbajuszával, parancsoló szemével filmen csak úgy fogyasztotta a női szíveket és egyénisége varázsának senki sem tudott ellentálni... Hangosfilmeken is megpróbálkozott, de csakhamar hirtelen világszerte annak, hogy

a férfias John Gilbert — kappanhangon beszélt... Ez véget is vetett hangosfilmszínészi karrierjének. Hogy most miből él? Egyes hirdetések szerint színpadon arat közepes-sikereket, míg mások arról tudnak, hogy visszatért eredeti foglalkozásához, az autógyártáshoz...

Letűnt nevek

A vöröshaju, pajzán, fekete szemű kis-démon, Clara Bow évekig mint egyeduralgó ragyogott a vígjátékművészet egén. A hangosfilm őt is detronizálta, bár mindent elkövetett, hogy sorsát elkerülje. Hangos botrányokkal áldozott a reklám-szörnyetegnek, de hiába. Mások jöttek helyébe, a gamines lánytípus új — hangos képviselői... Az amerikai filmgyártás frontján a hangosfilm győzelme sok „elesett hőst” hagyott maga után. A szöke, temperamentumos Marion Davies, a spanyolos szépségű Bebe Daniels, Dolores Del Rio és a páratlanul népszerű Gish-nővérek: Lilian és Dorothy mind a feledés országútjára kerültek... Nem szabad elfeledkeznünk Charlie Chaplinról, a művészetével egyedülálló nagy mulattatóról sem, mielőtt átmegyünk az európai moziharc frontjára. Chaplin népszerűsége nem csökkentett annak ellenére sem, hogy hangosfilmeken nem szerepel. Az a nimbusz, amely a bukdácsoló, toprongyos, tragikomikus kis emberfigurát körülveszi, ezt a kivételes művészt az emberi ábrázolás történelmi alakjává avatja...

Az európai filmgyártás „elesettjei” közül a legtragikusabb sors Wladimir Gaidarownak jutott osztályrészül. A tüzzesemű orosz emigrált színész Emil Janningssal egyidőben emelkedett a siker számára. A „Szerelmem tragédiája” című monumentális bűnügyi dráma hozta meg mindkettőjük számára a hírnevet, dicsőséget. Gaidarow az eszményi filmszínész mintaképe volt évek során keresztül: markáns tehetsége, férfias szépsége a hölgyközönség ideáljává avatta. Azután jött a hangosfilm és Gaidarow rendezéssel próbálkozott... Filmvállalata tönkrement, küzdelmes anyagi viszonyok közé került. Ekkor jutott el hozzá a Szovjet csábitó, az elhagyott szülőföld délibábjával kecsegtető szava. Az orosz színész hazatért bizakodva, honvágygal szívében... Sokáig nem hal-

Alkalmi ajándékul vegyen
egy művészi kivitelű

HAPAG utazási utalványt,

amelyet bármikor kicserélhet egy
tetszésszerinti utazáshoz.

Információk, prospektusok,
utitervek

„H A P A G” utazási világvállalat

aradi fiókjánál

(Künstler Utazási Irodában)
Arad, Bul. Reg. Maria 24.

lottak róla Németországban, az ismeretlen világ kapuja bezárult mögötte. Aztán hírek jöttek a távoli, szenvedések földjéről: Szibériából... Akadtak menekültek, akik látták, hogy Gaidarow élete filmmé változott s az Élet, ez a nagy drámaíró nem nagyon kedveli a happy-endet...

A gazemberek alakításának új szerepköre

A győzedelmes hangosfilm ugyyszólván egyik nappal a másikra vette át uralmát a filmvilágban. Sztárok jöttek — sztárok mentek és a nagy háború győzteseiként feltűntek azok a nemrég még „némafilmszínészek”, akik „fotografálható” hangjuk révén „hangos-sztárokká” arriváltak. Első helyen kell említenünk Willy Forstot, aki némafilmeken csak kisebb intrikus-szerephez juthatott, a hangosfilmeken karriert csinált. Ugyanez az eset áll fenn Hans Albersnél is: a legvisszatartóbb gazembereket játszhatta éveken keresztül külseje miatt s most kivételes művészege egész új szerepkört kreált számára. Népszerűségéből mit sem vettett Ramon Novarro, azonban „Ben Hurt” nem egyhamar játszhatja el hangosfilmeken... Érdekes John és Lyonell Barrimore esete: A hétszázéves Barimoor színészcsalád feje, koronája John Barrymore volt, míg a némafilm le nem tűnt a világ színpadáról. Ekkor jött fel Lyonell Barrymore napja. Markáns művészege, zengő organuma háttérbe szorította John... Nem tud sehogy se beletörődni abba, hogy ő lett a nagy Barrymore és csupán testvérei: John és Etel Barrymore után emlegetik, mint kiegészítő harmadik személyt...

A jövő filmművészei

Bejezőül pedig vonuljanak fel az uralmon levő új nagyságok: Greta Garbo és nagy riválisa Marlene Dietrich, akiket nem a hangosfilm, hanem Divat Ölensége szeszélyes kegye dobott a népszerűség csúcspontjára. A divat azonban nagyon mulandó valami s már érezzük a levegőben egy új női típus diadalmas közelelését, az ideggyenge, szeszélyes, démonoskodó nő helyét hamarosan elfoglalja a dolgozó nő típusa és az „isten” Garbo-Dietrich titokzatos fátyolba burkolt figurája mindinkább belevész az új idők muzsikájába. Ma még tapsolunk Brigitte Helmnek és Conrad Veidtnak, gondjainkat feledve gyönyörködtünk Janette Macdonald, Lawrence Tibbet, az örökké mosolygó Chevalier vagy a varázslatos hangú Jan Kiepura dalában, de a jövő a Fröhlicheké, a Schneider Magdáké, akik a film körszerű művészetét át a dolgozó, felemelkedett, kisportolt testű és derűs, egészséges lelkű új embertípust sugározzák az ifjúság szívébe.

Csányi Piroska.

KÖNYVEK

modern kivitelben, szépen,
olcsón, gyorsan

A. DAVIDOVITS

könyvkötészetében készülnek
ARAD. Unirei 14. (Ortutay-palota.)

Ötletes újításunagy meglepetéssel kedveskedik vasárnap
söröző vendégeinek**Madár-étterem**városküzével szemben.
Naponta frissen csapolt
AZUGA-sör. 4419

Franciaország Japán ellen fordult

A japánok új offenzívája — A németek testvérharca Boliviában. Anglia és Franciaország beleavatkozása a háborus konfliktusba**A nemzetközi diplomácia a nőkre is számít a legközelebbi háboruban —**

Párisból jelentik, hogy a „Journal de Genève” híradása szerint a nemzetközi diplomácia egy új egyezményt készített, amely a jövő háborúinak hadifoglyairól kíván intézkedni a legutóbbi világháborúban tapasztalatai alapján. A világháborúban ugyanis egész Európa megtanulta azt, hogy a hadifoglyokra vonatkozó nemzetközi megegyezések nem elegendők arra, hogy a hadifoglyoknak emberséges sorsot biztosítsanak és ezért új nemzetközi egyezmény készül, amelynek tervét az egyes kormányok már elfogadták és amelyet most fognak letárgyalni az európai államok parlamentjei.

Az egyezmény legfontosabb rendelkezése az, amely szerint a hadifoglyokat emberséges bánásmódban kell részesíteni és *semmiféle megtorlást velük szemben alkalmazni nem szabad*. Egészen új rendelkezés az, amely a nőkre vonatkozik. Az új háború esetén arra számítanak,

hadisegédszolgálatot fognak teljesíteni és ezért megtörténhetik, hogy nők is hadifogságba esnek majd.

A női hadifoglyokat különleges intézkedéssel védi a nemzetközi egyezmény, amelynek igen érdekes rendelkezése az, hogy a hadifoglyok bizalmi embereket választhatnak, akik fenntarthatják az érintkezést a védőhatalmakkal és annak az államnak a katonai hatóságával, amelynek foglyaivá lettek. A hadifoglyok megbüntetésénél különleges törvénykezési eljárást ír elő az egyezmény, amely

szigorúan megtilt minden kegyetlenkedést a hadifoglyokkal szemben.

és megtiltja azt is, hogy egész táborokat kollektíve büntessenek meg. Ha egy hadifoglyot egy büncselekményért halálra ítélik, a halálos ítélet csak három hónap után hajtható végre, ha ez alatt az idő alatt a védőhatalmat értesítették a halálos ítéletről és a védőhatalom nem tiltakozott az ítélet végrehajtása ellen.

A jelek azt mutatják, hogy a fenti tervezetnek van némi aktualitása, mert úgy Nyugat, mint Keleten, sőt a harcias délamerikai államok között is erősen izzik a háborus szellem.

A félelmetes erődlánc

A Daily Telegraph jelenti, hogy elkészült az a félelmetes erődlánc, amely Franciaország keleti határát védi s amely

Coolidge temetése

Százezer dollárt hagyott maga után az Egyesült-Államok volt elnöke

Washingtonból jelentik: Coolidge, az Egyesült-Államok volt elnökének gyászszertartása szombaton délelőtt 10 órakor folyt le Northamptonban, az ottani kongregációs templomban a legegyszerűbb keretek között. A puritán gyászbeszéd elmondása és a zsolnárok elnéklése után a koporsót ágyulóvések közben a gyászautóra helyezték, ugyanekkor pedig az összes egyesült-államokbeli rádióleadók gramofonlemezeken közvetítették Coolidge elnöknek azt a beszédét, amelyet Lindbergh diadalmas visszatérése alkalmával mondott. A volt elnök után körülbelül 100 ezer dollár vagyon maradt. Coolidge rendkívül takarékos ember volt és az összes egyesült-államokbeli elnökök közül neki sikerült a legnagyobb vagyont megtakarítania.

több mint kétszer annyiba került, mint amennyit Franciaország a világháborút megelőzően negyven éven át összes erődtítményeire költött.

A titokzatos védelmi művekről csak annyit lehet tudni, hogy nem a régi értelemben vett erődök, hanem a határ mentén húzódó jelentékeny mélységű, bevetetlenül megerősített terület, további erődítménykeretekkel, amelyeket ugyszólván órák alatt újabb védőművekkel lehet kibővíteni.

Az erődlánc főleg mély betonfedezékekkel acélbeton gépfegyvertornyok csoportjaiból, kazamatákból és páncéltornyokból áll, amelyeket földalatti folyosók kötik össze egymással és a hátrábbfekvő óriási anyagraktárakkal, földalatti kaszárnyákkal és tábori vasútvonalakkal. A betonból épült tüzérési állásokból oldaltüzzel az egész terepet zárótűz alá lehet venni, úgy, hogy bármely percben tüzérési vasfüggönnyel lehet vonni az egész határ körül. A hidakat, vasutakat és utkereszteződéseket aláaknázták. Ezek gombnyomással felrobbantathatók, míg az erődítmények mögötti zónákat percek alatt szöges dróttal és egyéb akadályokkal lehet megközelíthetlenné tenni.

Nyílt háborúság Bolívia és Paraguay között

Nyílt háborúság tört ki a Chaco területért az esztendőök óta viszálykodó Bolívia és Paraguay között. Őserdőben folyik ez a harc, amelyet mindkét oldalról nagy kegyetlenséggel és elkeseredéssel folytatnak. A pápa közbenjárására

a hadviselő felek karácsony ünnepén huszonnégy órás fegyverszünetet tartottak,

de a fegyverszünet lejártá után rögtön megkezdődött a harc és Bahia Negra telepét bombákkal pusztították el karácsony másnapján.

Olyan nagy az elkeseredés, hogy még az asszonyok is harcolnak és a külföldi kolonistákat is kényszerítik arra, hogy a délamerikaiak véres leszámolásában résztvegyenek. Miután úgy Paraguayban, mint Bolíviában nagyon sok német gyarmatos van,

a két ellenséges hadseregben németek harcolnak a németek ellen

és ami különösen tragikussá teszi a németeknek a sorsát, legtöbbjük olyan ember, aki résztvett a világháborúban és így a hajdani bajtársak most egymást kénytelenek pusztítani.

Távolkeleten szintén tovább folyik az öldöklés. Tokiói jelentés szerint Zagrancsnája állomás és a város megszállását a japán kormány azzal indokolja, hogy annak nincsen hódítási célja: a kínai rablóbandák miatt kellett

Az új francia kormány japánellenes és kinabarát politikát folytat

Párisi jelentés szerint, Paul Boncour miniszterelnök kihallgatáson fogadta De Martel tokiói francia nagykövetet. A kihallgatás külpolitikai körökben általában feltűnést keltett, amennyiben megerősítette azokat a híreket, amelyek szerint az új francia kormány japánellenes és kinabarát politikát folytat. A francia miniszterelnök útjaitotta a tokiói követet, hogy figyelmeztesse a japán kormányt, hogy a francia kabinet véleménye szerint, a sanghai-kvan-i csatározásokért Japán viseli a felelősséget.

Paul Boncour hangsúlyozta, hogy Japán veszélyes helyzetbe kerül, ha támadó politikáját a Távolkeleten tovább folytatja. Bár De Martel helytelenítette a japán-ellenes álláspontot, a miniszterelnök ragaszkodott ahhoz, hogy mindezeket hozzák a japán kormány tudomására. A kihallgatás éppen ezért rendkívül izgatott hangulatban folyt le. A francia külügyi hivatal egyes tagjainak véleménye szerint, a francia kormány új álláspontja erősen veszélyezteti Franciaország távolkeleti érdekeit.

GRAND HOTEL
St. Moritz
Svájc.leggyönyörűbben fekvő szállodája.
Hó, jég, havasok paradicsoma.**St. Moritz**

800 tökéletes komforttal berendezett szoba, háló, tántermek, apartmentek, fürdőszobák. — A leg-tökéletesebb kényelem. — Külön jégpálya.

Mélyen leszállított árak!

erre a lépésre szánja magát, melyek a kelet-sibériai vasutak biztonságát a legnagyobb mértékben veszélyeztették.

Ezzel az indokolással szemben a nankingi japán követnek a kínaiak által átnyújtott jegyzéke arra hivatkozik, hogy

a japánok maguk gyújtották fel az épületeket és vasúti állomásokat, csupán azért, hogy indokolhassák fellépésüket.

A nankingi japán követnek átnyújtott tiltakozó jegyzék a japán csapatok visszavonását, kártérítést és a további ellenségeskedések megszüntetését követeli.

Londoni lapjelentések megerősítik, hogy a huszonnégy órás fegyverszünet után tovább folyik a harc Shankaikvan körül.

A japánok itt már a kínai állásokig vonultak előre repülőgépekről bombázzák a kínaiakat.

A japánok más helyeken is előnyomulnak, így különösen Csinkvantau kikötő elfoglalására tesznek erőfeszítéseket. A megszállás küszöbön áll. Csinkvantau kikötője egyébként nemcsak angol pénzben épült, hanem jórésztben ma is angol kézben van, egy angol bányatársaság érdekeltsége.

Angol érdekeket sért a japán-kínai konfliktus

Sanghaiból érkezett jelentések szerint a Sanghaiban állomásozó angol gyalogezred parancsot kapott, hogy haladéktalanul Csing-Vang-Tauba vonuljon, amennyiben a további kínai-japán viszály az angol érdekek fegyveres megoltalmazását követelné. Ez akkor válna szükségessé, ha a japánok újabb támadása a csing-vang-tau-i tengeri kikötő ellen irányulna. A japánoknak erre a szándékára vall egyébként az a körülmény, hogy

ma japán hadihajók futottak be Csing-Vang-Tau kikötőjébe

és az ott tartózkodó japán állampolgárokat fedélzetükre vették. A hadihajók parancsnoka jegyzéket intézett Csing-Vang-Tau katonai hatóságaihoz, amelyben tudomásukra hozta, hogy a kínaiak japán tulajdont bántalmaztak és ezért Japán kártérítést követel.

H I R E K

ANYAI SZIV . . .

Alacsony, kis öregasszony e történet hősnője. Egyszerű fekete ruhában, a békebeli öregasszonyok megszokott egyenruhájában, amellyel csak régi polgári családoknál találunk ma már. Férje előkelő aradi banktisztviselő volt és a jó módú polgárcsalád sohasem ismerte a gondot és nélkülözést. Több száz ezer lejes betétjük volt az egyik aradi bankban, saját házára rendelkeztek és minden egyéb kellemekkel, ami hozzátartozott a jó módhoz. Egyetlen leányuk szökehajú, tejfehér arcború, elegáns, hódító jelenség volt, csodálatosan szép hanggal. A szép, szöke aradi leány a bécsi zenekonzervatóriumba került, ahol egyike lett a legtehetségesebb növendékeknek.

Néhány évig volt csupán a konzervatórium növendéke. Véletlenül Bécsben tartózkodott az athéni udvari opera igazgatója, akinek felkeltette figyelmét a kultivált hangu, megnyerő egyéniségű énekesnő és rövid tárgyalás után az aradi urileány az athéni operaház tagja lett. Miközben a szöke szépség a görög fővárosban hódított, itthon egymást követték a csapások. A bankhivatalnok meghalt, a bank megbukott, a betét eluszott és el kellett adni a házat is, valamint a régi jó mód sok más emlékét. De leánya nem tud semmit. Azt megirták neki, hogy apja meghalt, de szerződése nem engedte meg, hogy a temetésre hazajöjjön. A többről azonban nem tud. *Nem tudja, hogy vagyonuk eluszott, hogy öreg édesanyja napi kenyérgondokkal küzd. Azt hiszi, hogy itthon még mindig a régi jó mód uralkodik.* Legutóbb megírta, hogy egy tábornok estélyén vett részt és kimerítő leírást ad ragyogó, Párisból hozott toltéjiról. Két-három ilyen estélyiruha hónapokra megszabadítaná édesanyját anyagi gondjaitól. És az öregasszony büszkén, keserűség nélkül olvassa a leveleket és álmódzik leánya karrierjéről. Hallani sem akar arról, hogy helyzetéről értesítsék az athéni operanékesnőt.

— Minek keserítsem — mondja — neki ruhára, előkelő életre kell a pénz, nem fosztom meg tőle.

Nem írom meg a nevét, mert prófán kézzel lépni az ismeretlenség fátylát egy önfeláldozásban boldog anyai sziv előtt nem szabad. Maradjon meg kevesek előtt ismert titoknak egy előkelő aradi polgárcsalád megható tragédiája... **Marosi Rudolf.**

— **IDŐPROGNÓZIS.** Csendes, ködös idő, fagypont körüli hőmérséklet sok helyen havazás és eső várható.

5. negyed 8 és negyed 10 órakor:

CENTRAL: HAJNALI MERÉNYLET (Schuss im Morgengrauen) rendkívül érdekesítő, fordulatos bűnügyi dráma. Főszereplők: KARL LUDWIG DIEHL, ERY BOS, THEODOR LOOS és PETER LORRE.

SELECT: KADETTEK. Nagyszabású mindvégig lebilincselő katonadráma Főszereplők: ALBERT BASSERMANN, TRUDE von MOLO, JOHANNES RIEMANN és FRANZ FIEDLER. Délelőtt fél 12 és délután 3 órakor, 23 és 13 lejes helyárrakkal.

CENTRAL: HAJNALI MERÉNYLET.
SELECT: KADETTEK.

— **Pop C. István Aradon.** A képviselőház elnöke, Pop C. István dr. befejezte konopi pihenőjét és újra Aradra érkezett. Értesüléseink szerint az elnök január hó 16-ig marad Aradon, majd Bucurestibe utazik, hogy részt vegyen a parlamenti munka új ülészakájának előkészítésében.

— **Polónyi Jenő dr. betegsége.** Arad társadalmi köreiben nagy aggodalommal értesültek arról, hogy dr. Polónyi Jenő, a kitűnő orvos, néhány napig kénytelen volt az ágyat örízni betegsége miatt. Dr. Polónyi még ma is fekvő beteg, de túl van a krízisen és állapota annyira javult, hogy néhány nap múlva már felveheti kiterjedt páciensuráját. Az ismert orvos állapotának javulása ösztönösen keltett nemcsak páciensei, de nagyszámú ismerősei körében is.

JÁNOS-NAPOK ARADON

Keresztelő Szent János napja ez évben is mozgalmasan telt el Aradon, mivel számos János napi jókívánságokkal. A közgazgatási közéletben POPU M. JÁNOS dr. alispánt keresték fel barátai, hivei és tisztelői, míg a város ügyvédtársadalmában dr. URSU JÁNOS iránt nyilvánították szeretetét. Arad orvos-társadalmában dr. MOLDOVAN JÁNOS közkeletű igazgató-főorvos, dr. PESCARIU JÁNOS, dr. SCHMIDT JÁNOS és dr. BOLOGA JÁNOS főorvosok otthonait keresték fel és a gratulálók élén ott láttuk dr. COMSA GERGELY aradi megyéspüspököt is. A városi tisztviselők VOITICEANU JÁNOS polgármesteri titkárt halmozták el jókívánságokkal. Hír szerint egyik-másik János-nap szombatról vasárnapig is eltartott jeléül annak, hogy a kölcsönös ragaszkodás és megbecsülés megnyilatkozása még a mai gazdasági válságon is győzedelmeskedik.

Rog a mai viszonyok folytán a legmérsékeltbb árak mellett készül **Halmes** fogászati, Cinea Bana-tulul (Arad, Ios S.-U) 2.

— **Vizkereszt ünnepe Aradon.** A szokásos pompával ünnepelte meg az aradi görög keleti egyház január 6-ikán a Vizkeresztet, mely az egyik legnagyobb ünnepe. Az ünnepség délelőtt 11 órakor kezdődött a Piata Catedralei-n, a görög keleti székesegyház előtt. Itt gyülekeztek össze a különféle testületek küldöttségei, az állami és városi tisztviselők és itt foglalt helyet a helyőrség díszszázada és a katonai zenekar is. A székesegyházban az Istentiszteletet Comsa Gergely dr. püspök pontifikálta nagy papi segédlettel, majd kivonultak a térre és a középen felállított emelvényen kezdetét vette az ünnepség. Ezután a hagyományos vízszentelés következett megszólaltak a harangok és a tűzesség díszlovókat adott le. A szertartás végeztével Petrovicescu ezredes és Constantinescu helyőrségi parancsnok szemlét tartottak a díszszázad felett, amely ezután elvonult a megjelent notabilitások előtt. A város részéről Botioc Elek dr. polgármester és a városi tanács több tagja, a megye részéről Popu M. János dr. alispán vett részt az ünnepségen és jelen voltak Moga Romulus dr. rendőrkezes, Hargot György törvényszéki elnök, Vulpe Constantin vezetőügyész és még számosan.

Meggyőző bizonyíték

Egy író a legszebb novelláját olvassa fel a feleségének.

— *Ide hallgatsz, édesem?*

— *Természetesen.*

— *De hiszen álsz...*

— *Ez a legjobb bizonyíték annak, hogy odatigyelek...*

— **Nagy tűz Bucurestiben.** Bucurestiből jelentik: A Strada Academice 1. számú kétemeletes ház ma délelőtt kigyulladt. A ház tetőrése leégett. A kár meghaladja a száz ezer lejt.

Paplankülönlegességek RUTTKAY & BOTYE

fehérnemű tiszletben.

— **Az Erdélyi és Bánsági Kisebbségi Ujságíró Szervezet aradi tagozata** Zim a Tibor elnöke alatt, tegnap rendkívüli közgyűlést tartott, amelyen megjelent a szervezet országos elnöke, Sárkány Gábor temesvári lapszerkesztő is. A rendkívüli közgyűlés napirendjén a kisebbségi ujságíró-társadalom szociális problémáinak legfontosabbika, az önszervezés kérdése került napirendre és a nagy számban megjelent tagok elhatározták, hogy magas színvonalon álló és a város intelligens közönségére kiterjedő kulturációkkal fogják előmozdítani a szervezet szociális érdekeit. Ezután az elnök előterjesztésére megejtették a pótválasztást, amelynek során Jakab Géza aradi hírlapírót választották meg egyhangúan a tisztviselői karba.

Hatvanezer lejt követelnek egy aradi vasuti ellenőrtől, aki leleplezett egy sikkasztó tisztviselőt

Érdekes ügy foglalkoztatja az aradi pénzügyigazgatóságot. Az elmúlt év nyarán történt még, hogy **Óváry Ferenc** vasuti ellenőr felettes hatóságának rendeletére megjelent a brádi állomás, ahol pénztárrovancsolást tartott. Megállapította a rovancsolás során, hogy a teherárupénztárnál **Tomá Pál** pénztárnok nem tud 200 ezer lejrel elszámolni. Tomá kijelentette, hogy megtéríti a kárt, ha az ellenőr nem teszi jelentést felettes hatóságának. A pénztárnok szerzett is 140 ezer lejt, majd Óváry jelentést tett az igazgatóságnak az esetről. Nemrégiben megérkezett a vasutigazgatóság válasza, mely közölte Óváryval, hogy öt köfelezi a hiányzó hatvanezer lejt kifizetésére. A vasutigazgatóság egyben megkereste a pénzügyigazgatóságot, hogy a hatvanezer lejes különbözet fejében foglalja le az időközben nyugdíjba ment ellenőr nyugdíját, valamint ingóságait. A foglalás meg is történt, sőt árverésre is sor került volna, ha Óváry nem szerez harmincezer lejt, amit kifizetett. Óváry Ferenc most kétségbeesett hangú kérvénnyel fordult a vasutigazgatósághoz és arra kérte az igazgatóságot, ne rajta hajtja be a hiányzó összeget, miután éppen ő volt az, aki a CFR. érdekeit megvédte. A kérvényre eddig még nem érkezett válasz, a pénzügyigazgatóság pedig belátó volt és felfüggesztette az árverést mindaddig, amíg a kérvényre meg nem érkezik a válasz.

— **Eltemették Boros Jusztinát.** Spontán megnyilvánult, nagy részvét mellett kísérték utolsó útjára vasárnap délután 4 órakor zelei Boros Jusztina volt középiskolai tanárnőt. Az elhunyt uriaszonynak a felsőtemető halottasházában felállított ravatala körül igaz fájdalommal gyűltek össze Arad katolikus társadalmának reprezentánsai. A Minoritarend részéről dr. Pazsitny Bonaventura rendfőnök, dr. Wild Endre és Novák R. Mihály jelentek meg a temetésen, az egyházközösség vezetői közül szintén igen sokan jöttek el, hogy utolsó útjára kísérjék Boros Jusztinát. Valamennyi egyházi és társadalmi egyesület testületileg képviselte magát és az elhunyt tanárnő tanítványai közül is nagy számban vettek részt a temetésen. A szertartást dr. Lakatos Ottó plébános celebrálta, a Kolping leányegylet ifjúsági énekkarának megkapó gyászdala mellett. A gyászszertartás papi aszisztenciáját Szabó Gábor, Horváth Miklós és Csetecán Péter szolgáltatták. A gyászima után megindult a temetési menet, amelyben valamennyi katolikus egyesület felvonult. A Jézus Szíve kisgyermekgyászaljai mellett helyezették örök pihenőre a Boros-család síroltájában Boros Jusztinát.

Orvosi kozmetikai intézet

Arad, Str. Românului (Zrinyi-ucca) 14.

Szörtelenítés, szemölcseltávolítás,
Arcápolás (olcsó bérletben is)
Esti kikészítés.

Különtisztviselői árak. 4235

— Legkelemesebb, legideálisabb, legenylibb használatú a Solvo pirula. Egy doboz 20 lej. Földes-gyógy-szertár.

— **Vakmerő betörés Aradon.** Különös meglepetésben volt része tegnap délelőtt Negru György Boulevardul Carol 71. szám alatt lakó munkásnak. Negru György, amikor a déli órákban hazatért lakására, meglepetve vette észre, hogy lakásának ajtaja nyitva van. Amikor belépett a szobába, egy fiatal embert talált ott, aki meghökkenve amikor Negru a szobába lépett, azonban csakhamar minden zavar nélkül kijelentette, hogy az egyik aradi bank megbízásából jött. Ezután anélkül, hogy választ várt volna, gyorsan eltávozott a lakásból. Negru György megállapította, hogy 1600 lej készpénze és egy arany lánc hiányzik. Az esetet bejelentette a rendőrségen, amely alig néhány órával később el is fogta a vakmerő betörőt, P. J. 17 éves bucuresti-i illetőségű kiskorú személyében. Kihallgatása után átkísérték az ügyészségre.

Fontos tanácskozások a Reichsbank delegátusa és a Banca Nationala kormányzója között

Bucurestiből jelentik: A főváros pénzügyi körei élénk érdeklődéssel kísérték azokat a tanácskozásokat, amelyek közel két héten át folytak Karl Richter dr., a Reichsbank delegátusa és a Banca Nationala kormányzója, valamint az összes mértékadó bankárok között. Karl Richter dr. bizalmas bankári tanácsadója Hindenburgnak és Schleichernak és Németországban ma mindenki Luther dr. utódjának tekintik. A Reichsbank delegátusa, aki végiglátogatta a közép- és délkelet-európai országokat, Szebenben a Hermannstädter Allgemeine Sparkassa optált igazgatói szerepében dolgozta fel azt a hatalmas anyagot, amely alapját képezte a most folyó tárgyalásoknak. Karl Richter dr. a jelentékeny német érdekeltségű bankokat instrualta arról, hogy a közeljövőben Németország felveszi a hitelkapcsolatokat régi kömitenseivel, affiliációival. Az időpont: a genfi februári konferencia után, azonnal.

A tanácskozások során a Banca Nationala és a Reichsbank fontos aktuális ügyeit bonyolították le és megerősítették a két jegy kibocsátó bank szívélyes barátságát. Eltávozására előtt Karl Richter dr. nem adott hivatalos nyilatkozatot és így tanácskozásai különböző kombinációkra adtak alkalmat. Ezek szerint a Societatea Banca Romana, a Hermannstädter Allgemeine Sparkassa és a Banater Bankverein további üzleti munkájában harmonikus együttműködést állapítottak meg és a Societatea Romana Bancara megszünteti azokat a fiókjait, amelyek a másik két testvérbank működési területén dolgoznak, ugyancsak a Banater és a Hermannstädter is kölcsönösen így kötötték volna megállapodást. A jövő hitelperiódusban ez a három nagy német intézet lesz a Németország felől Romániába özönlő hitelek plesszrozója.

Félnapos tanítás a Ferenc-téri elemi iskolában. A közoktatásügyi miniszter 1932. évi 188.686. számú rendeletével megengedte, hogy a Ferenc-téri német tannyelvű állami elemi iskolában, arra való tekintettel, hogy a növendékek jórészt az iskolától nagy távolságra laknak, a tanítás továbbra is félnapos legyen.

Elfogták az iratosi tanya fosztogatóit. Frisch József kürtösi malomtulajdonosnak az iratosi határban lévő tanyájáról heteken keresztül lopkodták a kévét ismeretlen egyének. Tegnap a csendőrség lesbe állott és elfogta Létény János, Vágó István, Vágó Béla, Missik Márton és ifj. Bodó Ferenc munkanélküli egyéneket, akik éppen a lopott holmivaik tértek haza. Kihallgatásukkor azt vallották, hogy a nélkülözés vitte rá őket a lopásra, mert nem volt fűtőanyaguk. A csendőrség bekísérte őket Aradra és átadta az ügyészségnek.

Gyomor-, bél- és anyagcserebetegségeknel a természetes „Ferenc József” keserűviz az emésztőszervek működését hathatósan előmozdítja s így megkönnyíti, hogy a tápláló anyagok a vérbe kerüljenek. Orvosi szakvélemények hangsúlyozzák, hogy a Ferenc József viz különösen illő életmódnál igen hasznos gyomor- és bélszabályozó szer. A Ferenc József keserűviz gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben kapható.

A radnai Ifjúsági Egylet művészestélye. Folyó hó 21-én a radnai Ifjúsági Egylet nagyszabású művészestélyt rendez. Ez alkalommal az egylet kitűnő műkedvelőgardája Bakonyi-Szirmai operettjét a „Mágnás Miska”-t adja elő. Marcsa szerepét a közkedvelő műkedvelő-primadonna, Bálint Vilma, míg Miska szerepét a nagyszerű táncoskomikus és páros József fogja alakítani. Az estély iránt óriási érdeklődés nyilvánul meg és az előreláthatólag fényesen fog sikerülni. Az egylet vezetéséből külön kiemelendő Tichy Endre ügyvezető elnök, aki Chendres István alelnökkel karöltve, iparkodik az egylet hírnevét minél magasabb nivóra emelni.

— **Bocu Sever-ucca Lippán.** A lippai Kereskedők Köre beadvánnyal fordult Lippa város vezetőségéhez, amelyben kéri, hogy a volt Hidfő-uccát Bocu Sever-uccának nevezzék el. A kérelem indoklásában hivatkoznak azon önzetlen és fáradságot nem ismerő munkásságra, amelyet Bocu Sever a város fejlesztése érdekében kifejtett. A város vezetősége a legutóbb megtartott tanácsülésén foglalkozott a beadvánnyal és azt egyhangulag magáévátette. Az ügyben különben a Kereskedők Köre részéről Popa Miklós elnök, Hagyó József, Weisz Vilmos, Schork Róbert és Faragó Henrik küldöttségileg keresték fel Bocu Severt, aki meghatóttan köszönte meg a figyelemességét.

Antracit tojás **BRIKETT**
TELEFON Sziléziai díó **KOKSZ**
461. Sziléziai és **KÖSZÉN**
belföldi szalon
ALTMANN EDE tüzifa- és **ARAD**
széntelep
volt Boros Béni-tér 44. szám. 4166

— **Rendőri hírek.** Dogmanó Gyöngy Mosóczy-telepi lakos feljelentést tett a rendőrségen ismeretlen egyén ellen, aki álkulcs segítségével behatolt Strada Gelu 26-28. szám alatt lévő lakására és onnan egy rádió-készüléket lopott el. A nyomozás megindult. — Niculescu Miklós aradi gazdálkodó feljelentést tett Sárközi Pál és Szücs Ferenc ellen, akik pokrocokat és különböző bási felszereléseket loptak tőle. — Ma délelőtt megjelent az aradi rendőrségen Buda János Piata Stefan cel Mare (Béla-tér) 5. szám alatti lakos, aki betörés címén bünvádi feljelentést tett ismeretlen tettesek ellen. A károsult feljelentésében előadta, hogy a betörők azt az időt használták ki, amikor végrehajtására, amikor ő távol volt lakásáról. Az ismeretlen lakásfosztogatók több ezer lej értékű fehérneműt vittek magukkal. Kézrekerítésükre a rendőrség bevezette a nyomozást.

Munkamegosztás

Egy lírikus beállít az egyik lap szerkesztőségébe.

— Szabad a legújabb versemet Önnek ányujtanom?

— Természetesen — mondja a szerkesztő. — Most azonban nagyon el vagyok foglalva. Talán jobb lenne, ha Ön dobna mindjárt a papirkosárba.

— **Az aradi Kolping legényegylet otthonavató ünnepsége.** Az aradi Kolping legényegylet impozáns keretek között tartja meg vasárnap délelben 12 órakor otthonavató ünnepségét, amelynek programján néhány Kolping Adolfnak az egyesület alapítójának arcképleplezése is szerepel. Az ünnepi szertartást dr. Lakatos Ottó plébános végzi, míg Hentschel István, az egyesület világi elnöke ünnepi beszédet mond. Az ünnepség programján a Kolping-dalárda hangversenye szerepel, amelyet Horváth Miklós, az egyesület egyházi elnöke vezényel. A Kolping-egyesület új helyisége a Minorita-palota első emeletén lévő Credit-áruház hitelosztálya, amely szépen átalakítva, az egyesület céljainak megfelelő külsőségek között várja a vasárnapi felavatási ünnepséget. Itt írjuk meg, hogy hétfőn este fél 9 órai kezdettel, Szabó Gábor minorita hittanár, plébániai irodavezető „Mit olvassunk?” címmel tart előadást a Kolping-legényegylet számára. Az egyesület tagjai nagy érdeklődéssel tekintenek a hétfői előadás elé.

URANIA-mozgó

MA, vasárnap d. u. 5, negyed 8 és negyed 10-kor

A templom egere

Fodor László regényének filmváltozata.

Főszerepben: Grete Mosheim, Charlotte Andler, Hans Thimig és Fritz Grünbaum.

Délelőtt fél 12 és délután 3 órakor MATINE.

Szerelem az autóban.

A BUDAPESTI VADASZKÜRT- szálló történelmi múltja

Sokszor több történelmet találunk egy szállodában, mint a muzeumokban. Néhány régi, fővárosi szálloda felett valóságos történelmi mult lebeg és csaknem minden lépcsőjéhez, folyosójához a történelem egy-egy eseménye fűződik. Ilyen szálloda a budapesti **Vadászkürt-szálló is**, amely a XIX. század huszas éve óta állandóan működik. A magyar főváros működésben levő legrégebb szállodáját a magyar Nemzeti Múzeum építészete tervezte és építette is. A technika haladásával az idők folyamán a Vadászkürt Budapest egyik legmodernebb szállodája lett, de tradícióiból megtartott annyit, amennyi lakályossá, otthonossá teszi a szállodában való tartózkodást. A családi jellegű szálloda 120 szobája hideg és meleg folyóvízzel, központi fűtéssel, villanyvilágítással és telefontal van felszerelve.

A Vadászkürt-szálloda rendkívül szerencsés fekvésű, miután a főváros kellős közepén, az üzleti negyed szívében, követségekhöz, menetjegyirodákhoz, színházakhoz, muzeumokhoz közel fekszik s mégis mentes a nagyváros zajától. A szálló konyhája és pincéje világhírű, a magyar ételeken kívül a legízletesebb francia konyha remekei kerülnek feltalálásra. Az éttermekben esténként az ország egyik legjobb cigányzenekara játsza a tüzés magyar nótákat, modern slágereket. Kitűnő kiszolgálás, egyéni stílus, elegancia jellemzi a Vadászkürt-szállót, amely többet nyújt az átlag nagyvárosi hoteleknél.

— **Dr. Pazsitsny Bonaventura előadása.** Az aradi Iparos Otthon vezetősége által, dr. Gabos Jenő rendezésében, az idén is a kultura szolgálatába állítja az előző években is nagy látogatottságnak örvendett szabadegyetemi előadásait. Az idei sorozat első előadója dr. Pazsitsny Bonaventura, a Minorita-rend főnöke, aki az „Örök Róma” címen fog Rómának az ó-, közép- és a mai korszakban betöltött szerepéről előadást tartani. Az előadás iránt, amely e hó 8-ikán, vasárnap délután 6 órai kezdettel lesz megtartva, tekintettel az illusztris előadóra és az általa választott témára, rendkívül nagy érdeklődés nyilvánul meg.

**Régi aranyát, ezüstjét
beváltjuk legmagasabb napi áron,
vagy átdolgozzuk modern
fazonokra **Dukász Testvérek**
arany- és ékszerárú üzemeben Arad, Str. Gofdu 3**

— **Fényesen sikerült műkedvelői estélyt rendezett a gyoroki Ifjúság szombat est 9 órai kezdettel a Schmidt-féle vendéglő összes helyiségeiben.** Farkas Imre hatalmas sikereket aratott, kedves, csupa melódia operettjét, a Nótás kapitány-t adták elő kitűnő felkészültséggel és lelkes ambícióval. Az egytől-egyig teltséges, hivatásos színészeknek is dicsőségére váló művészi készséggel rendelkező szereplőgarda tagjai a következők voltak: Mészáros László, Mészáros Bözsike, Mészáros Sándor, Prohászka Bálint, Fischer Paula, Pilinszky Miska, Rónai János, Dobra Ilona, Mosonyi Ferenc, Mucci Bözsike, Vostinár Mancsi. Valamennyien megérdemelt, szép sikert arattak játékkukkal. A közönség hála tapsekkal jutalmazta igyekezetüket s a hölgy-szereplőknek virággal is kedveskedtek. Műsor után tánc volt, egészen a hajnali órákig.

— **A Credo közgyűlése.** Vasárnap délelőtt 11 órai kezdettel tartja az aradi Credo férfiegylet rendezes havi közgyűlését. A közgyűlés előadója Schork Jenő katolikus gimnáziumi tanár, aki „Iskolánk és a keresztelenc” címen érdekesnek ígérkező előadást tart.

— **Bérczy Ilonka tánciskolájában,** a Krispin-teremben, január 10-ikén délután 4 órakor új diák-kurzus, 9-kor esti kurzus. Minden vasárnap este fél 9-kor vendégóra.

— **Az aradi Aviva Barissia második szabadegyetemi előadását** folyó hó 9-ikén, hétfőn este 9 órakor, dr. Nébel Ábrahám szalonai főrabbi tartja a Zs. N. Sz. helyiségében (Zrinyi-ucca 6.). A belépés díjtalan.

A NYITOTT KUTBA UGROTT és szörnyethalt egy aradi asztalossegéd

Tragikus módon vetett véget életének egy fiatal aradi asztalossegéd. Tegnap délután jelentették a központi rendőrségnek, hogy Béli Lajos 22 éves asztalossegéd, szüleinek str. (Illés-ucca) 14-ik szám alatti lakásán öngyilkossági szándékából a kutba ugrott és mire tettét felidéztek, már halott volt.

A rendőrség részéről Olaniceanu Leó komiszár és dr. Luszt Ferenc hatósági orvos szállt ki a helyszínre. Megállapítást nyert, hogy a fiatalember tegnap a déli órákban eltávozott a lakásból. Eltűnését hozzátartozói csak később vették észre és mivel még a késő délutáni órákban sem jelentkezett, gyanússá vált eltávozása. Azonnal keresésére indultak és nemsokkal később a család egyik tagja megdöbbenve fedezte fel az udvaron levő mély kutban Béli Lajos holttestét. Rögtön kihúzták a kutból, ekkor már azonban nem lehetett rajta segíteni. A 22 éves asztalossegéd több bucsulevelet hagyott hátra, amelyben gyógyíthatatlan betegségét jelöli meg öngyilkossága okául. A család iránt nagy részvét nyilvánul meg.

— **A Maljgin orosz jégtörő menthetetlen.** Moszkvából jelenik: A Maljgin orosz jégtörő, amely a Jeges tengeren bajbajutott, menthetetlen. Eredetileg az volt a helyzet, hogy meg lehet menteni a hajót, azonban később vihar tört ki, amely lehetetlenné tette a mentési munkálatokat. A Fedov jégtörő, amely a Maljgin segítségére indult, maga is sérülést szenvedett és kénytelen volt visszafordulni. Archangelszk kikötőből indul most mentőexpedíció a hajóhoz.

— **A Diákmenza és a Wizo együttesen rendezik meg idei báljukat.** A Diáksegélyező Egyesület helyi vezetősége — amely a város zsidó polgárságának minden rétegét politikai és vallási felőlásra való tekintet nélkül egyesíti — igen helyesen és a mai nehéz idők szellemének megfelelően cselekedett akkor, amikor január 21-én a Városi Kávéház összes helyiségeiben tartandó bál rendezése céljából fuzionált erre az alkalomra az immár fogalomná lett helybeli Wizo-egylettel, amelynek kulturális és karitatív téren kifejtett agitációja egész Erdélyben ismert és becsült.

— **Az Aradi Filharmonia Egyesület felkéri hölgybizottságának azon t. tagjait,** kiknek alkalmuk volt új bérletet elhelyezni, hogy elszámolásukat sziveskedjenek e hó 9-ikén és 10-ikén, hétfő és kedd délelőtt 10—1-ig Strada Cloșca 6. sz. benyújtani.

— **A tátraszéplaki szanatórium dr. Guhr Mihály világhírű gyógyintézete,** újra találkozóhelye az erdélyi uri közönségnek. Az intézet, amely különösen mint a Basedov-hegyek speciális gyógyintézete, ismert az egész világon és a magaslati gyógyhelyek legelsőinek sorába tartozik. Speciális berendezkedésében magában egyesíti a tökéletesen felszerelt szanatórium legideálisabb orvosi berendezkedését és a modern hotel komfortos kényelmét. Minden igényű páciens megtalálja itt a gazdasági helyzetének megfelelő elhelyezést: az egyszerű, de barátságos villa-szobától, az új traktus fürdőszobás, luxuriózus berendezkedésű apartamentjéig. Az ellátás azonban mindenütt egyformán elsőrangú, diétája individualis, orvosi berendezkedései és európai hírnevű orvosai, minden páciensnek egyformán rendelkezésre állanak. Elsőrangú társaság, nívós szórakozások délutáni és esti hangversenyek, saját kinó, tágas társasági helyiségek, ping-pong szoba, a legideálisabb sportlehetőségek feleltek el a páciensekkel, hogy voltaképpen szanatóriumban vannak. Érdeklődőknek az igazgatóság Tatranska Polanka CSR, szívesen szolgál minden tekintetben felvilágosítással. Az árak Tatranszékplakon még a mai gazdasági viszonyokhoz mérten is, mérsékeltnek.

— **Hétfőn 7-kor AKE-báli gyűlés.**

— **A Magánalkalmazottak Egyesülete** a szellemi munkanélküliek javára, folyó hó 14-ikén, szombaton este 9 órakor az Iparos-otthonban nagyszabású műsoros táncestélyt rendez. Szellemes műsor, tánc- és szépségverseny és különböző rendezői ötletek biztosítják, hogy ez az estély a résztvevőknek sokáig emlékezetes fog maradni. A nemes célra való tekintettel, a rendezőség reméli egy a közönség, mint jóképp a kártyások és kártyások nagyarányú érdeklődését és részvételét.

AZ ÚJ HOTEL „LUX” MEGNYILT

Bucuresti, Bulev. Schitu Magureanu 6.

(a László Lyceum mellett)

4363

A legkényelmesebb szálloda rendkívül mérsékelt árakkal. — Központi fűtés, — Külön fürdőszobák. Lift és telefon.

— **Most csütörtökön lesz Arad zeneéletének nagy napja,** a nagy érdeklődéssel várt II. filharmónikus hangverseny. Az első hangverseny újra felkeltette a szimfonikus zene iránti érdeklődést és sok kiváló zenész csatlakozott az orkeszterhez, amely immár 80 tagra növekedett, akik között sok elsőrangú hivatásos zenész foglal helyet. A legutóbbi próbán örömmel tapasztaltuk, hogy a zenekar Shuk Lajos karnagy vezénylete alatt remek fejlődést mutat és Fiedler Klára gordonkaművész nő tökéletes felfogással és meglepő virtuozitással játsza Dvorzsák örökség csellókoncertjét. Megemlítjük, hogy a művész nő Shuk karmester ritka szép „Presenda” gordonkáján fog játszani, egy hangszeren, amely évtizedekig, mint Stradivari volt egy nagy mester tulajdona és ma körülbelül másfél millió lejt ér. A műsor két művet tartalmaz, melyek először kerülnek előadásra Aradon: Dvorzsák versenyművének kívül, egy szláv mester, Smetana melódikus „Moldva” című szimfonikus költeménye, mely által az egész hangverseny könnyebb, népszerűbb jellegű lesz. Az első hangverseny nagy művészi és társadalmi sikere után, Arad közönsége izgalommal várja a második nagy estélyt és bizton jósólhatjuk, hogy ez minden várakozást felül fog múlni. Amellett a jegyárak oly okosok, — már harminc lejtért jó hely kapható — ugy, hogy a közönség legszélesebb rétegeinek is módjában áll a hangverseny látogatása. Bérleti- és egyes jegyek Sándor Ferencnél.

Öszinte kritika

— *Nagyon mérgelődtem tegnap — panaszkodik egy regényíró — amikor hazatértem, a kis négyéves Évánk éppen a kéziratjait nézte szét...*

— *Ugy... hát olvasni is tud már?...*

— **Az „Aradi Polgári Jótékony Egyesület”** Temetkezési csoportja értesíti tagjait, hogy az első csoportban 583., a másodikban 643. számig esedékes a fizetés.

— **A „Niagara” gyártmányú írószerek és tinták terjesztése Aradon.** Az utóbbi hónapokban egyre nagyobb teret hódítanak Romániában, de különösen Erdélyben, az ugynevezett „Niagara” gyártmányú írószerek, tinták és az összes ebbe a szakmába vágó kereskedelmi cikkek. Az Egresi Gipsz- és Műtrágyagyár R.-t. chemotechnikai osztálya, amely ezeket a cikkeket gyártja és forgalomba hozza, vaióban nagyvárosi propagandával igyekszik bebizonyítani, hogy gyártmányai az összes hasonló készítmények között a legelső helyen állanak. A gyár ugyanis minden érdeklődőnek szívesen összeállított minta-csomagot küld, amelynek értéke 230 lejt, ezért azonban a gyár igazgatósága mindössze 100 lejt számít fel. Aradon is megfordult az egresi üzem utazója és a város kereskedői és vállalatjai közül igen sokan rendeltek meg a „Niagara” mintacsomagot.

— **Uj Idők.** A népszerű rovatokat: a Receptpályázatot a Szerkesztő üzeneteit, Kertészetet, Szépségápolást, Gasztronómiát, Diétát, Kézimunkát, Keresztretjvényt, hiánytalanul megtaláljuk az Uj Idők-ben, amelynek kiadóhivatala, Budapest, VI., Andrassy-ut 16., bárkinek szívesen küld díjtalan mutatvány-számot. Az Uj Idők előfizetési díja egy negyedévre 260 lejt.

Véres dráma Szófiában

Három áldozata van a tragédiának.

Szófiából jelentik: A város egyik előkelő éttermében tegnap véres dráma játszódott le. Az étterem egyik asztalánál ült Apostolov Iván előkelő ügyvéd Magoroff Károly gyáros társaságában. Néhány perc múlva belépett Pavlov Iván ezredes, a hadügyminisztérium osztályvezetője. Nevenova Hrisztéva asszony társaságában. Az ügyvéd megjegyzést tett az asszonyra, amiért az ezredes felelősségre vonta. Heves szóváltás következett, majd az ügyvéd széket ragadott, fejbe-vágta az ezredest, míg a gyáros borospalackot dobott feléje. Az ezredes revolvert rántott és az ügyvédet agyonlőtte, a gyarost pedig súlyosan megsebezte, hogy néhány perc múlva az is kiszünetedett. A kettős gyilkosság után az ezredes lakására rohant, ahol egy bombát felgyújtott, melynek robbanása fejt lezakította.

SVÁJC TÉLI CSODÁI

A svájci államvasutak jelentékeny mérséklést adtak az utazóközönségnek, hogy ezáltal is lehetővé tegye a Svájcban való téli tartózkodást. A kedvezmények között szerepel a tíz napi érvényre szóló returjegy, amelynek husz százalékos kedvezményt adtak, a körutazási jegy, ahol szintén husz százalékos a kedvezmény. Ezek 45 napi érvénnyel bírnak. Végtül tíz százalékos mérséklést adnak mindazoknak, akik legalább egy hetet töltenek valamelyik svájci fürdőhelyen.

Sanct-Moritzban megnyílt a hegyi vasút, amely csodálatosan szép kirándulóhelyekre szállítja a közönséget és a legjobb ski-helyek elérését teszi lehetővé. Főként a St.-Moritz—Chantarella, a Chantarella—Corviglia, valamint a Muottas—Muraigl-vonalak örvendenek nagy látogatottságnak.

Hatalmas előkészületek folynak Davosban is, ahol ezidén nemzetközi mű- és gyorskorcsolyaversenyre készülnek. A versenyen egy a kontinens, mint az angol, valamint kanadai és amerikai csapatok is résztvesznek és egyike lesz az idejé téli szezon legizgalmasabb, legszebb látványosságainak.

— **Fogászati hír.** Feleségem, Frida D'Moujalledt elhalálozván, a fogászati praxist (volt Orczy-ucca 3.) tovább folytatom. Szíves további pártfogást kér Moujalledt.

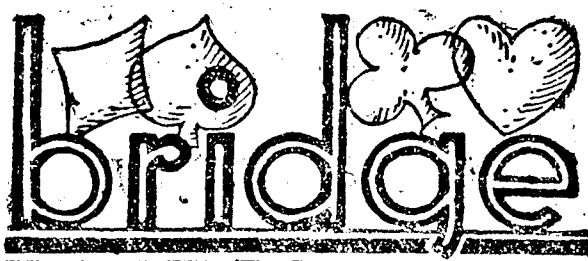
— **Ismeri Ön a Togalt?** A Togal-tabletták azonnal ható szer rheumában, köszvényben és ülőidegzsabánál (isiasz), Grippe, valamint ideg- és fejfájásnál. E szer rendkívül szerencsés összetételénél fogva és azon kitűnő eredmények alapján, amelyet a Togal-lal kiváló orvosok, számos klinika és kórház közel husz év leforgása alatt elértek, általános eüsmérésre talált. A Togal a beteg anyagokat természetesen uton távolítja el a testből és nagy mértékben baktériumölő hatása is. Minden gyógyszerárban kapható.

— **Dr. Lakatos szanatóriuma.** Baden bei Wier, a téli idényben, dacára a teljes üzemnek mérsékelt árakon ad teljes ellátást, betegeknek és üdülőknek. Az összes gyógyténvők. — külön szívesítvány dr. Singer Richard egyetemi m. tanár vezetése alatt. — elsőrangú diétás konyha, szórakozások és saját hangos mozi állanak rendelkezésre.

Gépműhely, fémöntőde, autóalkatrészek szakszerű készítése, speciális fogaskerek marása

Ladislau ASSAEL László
Arad, Calea Radnei No. 35. (volt Radnai-ut 35. sz.)
Autogén hegesztés.
Précízios mérőeszközök készítése.

Rovatvezető: MIHALIK GYULA.

Az új nemzetközi írásmód

még sehosem vert igazi gyökeret, amár az összes külföldi szövetségek azt hivatalosan is elfogadták. Az írásmód megváltoztatásával kapcsolatban a londoni Portland-Club, a newyorki Whist-Club és a párisi Commission du Bridge egyöntetűen megváltoztatták a bridge-szabályok több lényeges pontját is és kétségtelen, hogy ezeket a módosításokat előbb-utóbb az egész bridgevilág el fogja fogadni. Miután az Aradi és Aradmegyei Bridge-Szövetség a bridge fejlődésével mindenkor lépést óhajt tartani, a január 8-iki nagyversenyt már e szabályok alapján rendezti és minden elkövet, hogy azok Aradon is meghonosodjanak. A módosított írásmódot olvasóim dr. Ujhelyi néhánny hét előtti cikkéből már ismerik és most csupán arra szorítok, hogy annak előnyeit közelebbről ismertessem. Mindenek előtt az a körülmény, hogy a nem kontrázott szűrök csak annyit irnak, mint amennyit a bemondott trickek, precízebb licitekre serkent. Emellett versenyeken nem hátrányosabbé például szanzaduban szemmet remélve ötig licitálni, mert míg a 3 szanzadot licitáló fél vonal alatt 100-at, vonal felett pedig a mansot és 70 pontot szűrtrickként ír, addig 5 szanzadu a vonal alatt ír 170-et, a vonal felett pedig mansot. Az eredmény tehát egy és ugyanaz, ellentétben a korábbi írásmóddal, ahol 30 pont differencia mutatkozott a 3 szanzadu licitáló fél javára. Ot tricknél tehát nyugodtan meg lehet állni és nem kell a jó lelkiismeret ellenére a hatot bemondani, mint ezt az eddigi versenyeknél tettük a logikával, hogy az elvesztett szűrök miatt ugyanis már hátrányban vagyunk. Az új nemzetközi írásmód mellett a bukások skálája is igen egyszerű. Ugyanis kontrával mansban a bukások éppon annyit irnak, mint belben kontra nélkül, vagyis az első bukás 100-at, a következő bukások mind egyike pedig 50-el többet. 7 bukás ezek szerint mansban kontrázva és belben kontra nélkül 1750-et ír, mansban kontra nélkül 350-et, belben kontrázva 3500-at. Új és eddig még nem ismert újítás az, hogy a teljesített kontraktért kontrázott játéknál a felvevő nem kap prémiumot. Ez helyes és igazságos is, mert a felvevő a kontra megnyerése esetén eddig többet kapott, mint amennyit az ellentél egy, vagy két bukás esetén kapott volna. A felvevőnek tehát mindig jobb sánza volt és a kontrát bizony nagyon meg kellett gondolni. A nagy-szemlemnek 1500, illetve 2250 ponttal való honorálása ugyancsak helyénvaló. Nagyon érdekes az a szabály, hogy renonce csak ütések elvétele által büntethető, azokhoz az ütésekhez azonban, amelyek a renonce előtt történtek meg, nem szabad nyulni. Ezáltal igen sok végjátékban elkövetett és többnyire jelentéktelen renonce büntetését enyhítették, ami szintén méltányos. A már megtörtént és eltett ütés megnevezését nem büntetik már 50 ponttal, hanem sokkal szigorubbán: az ellenfél diktálhatja a kijátszandó lapot. Zseniális reform végül az, hogy azoknak a felvevőknek, akik eddig krónikusán rossz helyről hívtak, ezental a másik kézből ugyanazt a szint kell kijátszaniok. Ezáltal sok értékes impasz válik lehetetlenné, ami súlyos, de mindenesetre indokolt büntetés. A további érdekes újításokról legközelebb fogok beszámolni.

A mai vegyepáros-verseny

nevezéseit tegnapelőtt lezárták. A várakozásnak megfelelően szép számmal jelentették be tagjaik a versenyen való részvételüket és alig vannak számbavehető hölgyjátékosaink, akik mára nem neveztek be. Az érdekes és előreláthatóan izgalmas mérkőzésen a következő párok fognak indulni:

1. Brasch Kató—dr. Baross Zsigmond. 2. Fényes Lórántné—Mihalik Gyula. 3. Rapaport Miksáné—Kánya Géza. 4. Fülöp Dezsóné—Steiner Béla. 5. Rapaport Rózsi—Hegyi Andor. 6. Adler Tibor—Stein József. 7. Dr. Falus Elly—dr. Waidmann Jenő. 8. Dr. Barta Imréné—dr. Ujhelyi József. 9. Dr. Valkó Dezsóné—Sebestyén Éde. 10. Weiszberger Gusztávné—dr. Schannen Béla. 11. Meer Imréné—Havas István. 12. Dr. Ungár Imréné—Überall János. 13. Dr. Fetter Elemérné—dr. Zurbor Imre. 14. Kain Imréné—Reismann Jenő. 15. Vas Antalné—Fülöp Viktor. 16. Teichner Károlyné—Teichner Károly. 17. Br. Andrányi Lajosné—br. Andrányi Lajos. 18. H. Domán Sándorné—H. Domán Sándor.

Sorsolás után megállapították, hogy az észak-déli vonalon a 2, 3, 6, 8, 11, 14, 15, 16 és 17. sz. párok fognak az elsősgéért küzdeni, a többi párok pedig Kelet-Nyugat irányban foglalnak helyet.

A B. csoportba mindössze 4 pár jelentkezett. Bár a versenyszabályok értelmében 8 pár jelentkezése lett volna szükséges, mégis, miután nagyobb részt oly já-

Egy új világ küszöbén

Az Aradi Közlöny tehetség-pályázatán V. díjjal kitüntetett pályamű
Írta: SZEREDY ZOLTÁN

Ha arra gondolok, hogy a mai szociológusok, pénzügyi szakemberek, kiváló közgazdászok minden törekvésük dacára sem tudnak kivezető utat találni ebből a katasztrófális helyzetből, akkor sívárnak, kétségbeesítőnek és vizsgatálnak tá-lálom a mai helyzetet. A mai gazdasági válságot szerény elgondolásom szerint a következő okok idézték elő:

A győző államok óriási hadisarcot vetettek ki a legyőzöttekre.

néhány nagyobb állam ezenkívül olcsó vásárló értékű időpénzből nagyobb kölcsönöket adott egyes államoknak és ezen várható bevételekre számítva készítette el a háború utáni évek költségvetését és mivel sem a hadisarcok (nevezük jóvátételeknek) sem a magas kamatu kölcsönök nem folytak be a várt időben és mennyiségben, viszont azok a tényezők, akik az ilyen pénzügyi műveleteket intézik, finanszírozzák, igényeiket nem voltak és nincsenek hajlandósággal az időközben leszállított életszandardoknak megfelelően mérsékelni, az államháztartásban fizetési nehézségek állottak elő. Hatványozott mértékben állott elő ez a legyőzött, vagy szegény államoknál, ahol a kölcsönök részleteinek és a magas kamatok fizetését csak úgy tudták teljesíteni, hogy költségvetéseiket lecsökkentették és a belföldi adósságokat vagy egyáltalán nem, vagy csak nagyon hiányosan fizették.

A költségvetések redukálásával megbénult a forgalom, megnövekedett az életpénz, a kereseti lehetőségeket és állandóan növelik a munkanélküliséget és ezzel hatványozottan csökkentik az életforgalmat. Az adók behajtása mind nehezebbé válik, míg végül beáll az, ami a szervezetnél az általános megbetegedéssel egyenlő.

Ami a szervezetben a vér, az az állami életben a pénz.

Ennek a pénznek egységes áramlása biztosítja a koenzolidációt, a kultúra haladását és az élet békés, nyugodt menetét. Az adósságok magas számokban való követelésének a mai szük és szegényes pénziorgalmunkkal lehetetlen megfelelni, mert egy kiló cukor ma is egy kiló cukor, ellenben tizenöt—husz év előtti egy kiló cukor ára és a mai ár között óriási különbség állott elő. Nem is szólva a kereseti lehetőségeknek a legminimálisabb voltáról. A gazdasági és erkölcsi lezüllés egyik fő oka ugy az állam, mint a magánéletben a mai krízisnek és mivel annak közvetlen okát nem akarják megszüntetni, egyelőre nem remélhetünk javulást.

Hogyan képelem a krízis kibontakozását, a válság végét?

Mindenek előtt a mai törvényhozás két házat háromra kellene átszervezni és pedig **a 30 évesek, a 40 évesek és az 50 évesek parlamentjére.**

Az 50 évesek készítenék el a törvényeket a legideálisabb elgondolásban, komoly szenvedélymentes értelem alapon minden politikai érdektől mentesen. A 40 évesek letárgyalják és az élet minden vonatkozására kidolgoznak részleteiben is minden korlátozó érdektől felkes formában és azokban a jog és egyenlőség elve jutna érvényre-

tékosokról van szó, akik versenyen most indulnak először, de játékeiknél fogva versenyjátékosok lehetnek, a szövetség a B. csoport versenyét is levezeti annál is inkább, mert utat kell engednie az illetők azon törekvésének, hogy versenyrutint nyerjenek. A B. csoportban résztvevők neve: 1. Dr. Áron Árpád—Cpt. dr. Colibaba. 2. Mairovits I. Valér—dr. Weininger István. 3. Piláth Antal—Lányi György. 4. Flesch István—dr. Luttwák.

Az 1. és 2. számú pár az észak-déli vonalon foglal helyet foglalni. Ellenfeleik a 3. és 4. számú pár, valamint az A. csoport kelet-nyugat irányában ülő összes játékosai lesznek. Ezek szerint ugy az A., mint a B. csoport minden versenyzője 44 leosztást fog játszani.

A verseny ma este pont 9 órakor kezdődik. A játékosokat a szövetség külön is felkéri a pontos megjelenésre, mert 10 percnyi késés esetén a rendezőség kénytelen lesz más játékost helyettesítésére felkérni.

Mindenki figyelmébe!

Magyar okiratok román nyelvre való hiteles fordítását, kérvények, beadványok és nyomtatványok román szövegűzésé, és fordítások hitelesítését osztó
Mitra I. Sándor,
törvényszéki hites román-magyar, magyar-román fordító és tolmács ARAD, Bulevardul Regele Ferdinand No. 5. (Az udvarban jobbra).

A 30 évesek pedig gondoskodnának a törvények végrehajtásáról és a gyakorlati életre való alkalmazásáról. Itt is az igazság vezérelve alapján.

Az első törvény, mint a jövő alkotmányának gerincét a következő megállapítások képeznek: Az állam minden polgára és azok képviselői erkölcsi kötelességének tekintse, hogy az állam vagy közösség tartozik a gyermekeket ingyen és a legideálisabb módszer szerint nevelni, a betegeket a legnagyobb gondossággal és a legkiválóbb orvosokkal gyógyítani és végül a már dolgozni nem tudó agoknak öreg napjaikra minden anyagi gondoktól mentes életet biztosítani.

Mindezeknek a biztosítására a következő intézkedéseket vezeti be:

kizár minden politikát és csak gazdasági érdekeket szolgál.

Valamennyiünk gazdasági és kulturális érdekeit.

A régi tartozásokat és követeléseket nem aranyban, sem valutában, hanem

munkanapokban, vagy közszükségleti cikkekben, áruban állapítja meg.

A mai pénzürendszert megváltoztatja és kimondja, hogy a pénznek a fedezete az effektív munka, vagyis amennyi munka fordul elő s végeztetik el az államban, ezek fizetésére annyi „munkapénzt” bocsájt ki az állam. Aki dolgozik és másnak a munkása, vagy tisztviselője: csak munka-pénzzel fizethető. A termények, ipari termékek, stb. viszont csak „tőkepénzen” árusíthatók, vagyis az eladónak csak „tőkepénzen” árusíthatók, vagyis az tőkepénz a mindenkor forgalomban levő munkapénz 100-szorosa lehet. Mindenkinek legyen munkakönyve vagy adókönyve. Ezzel igazolja, hogy állampolgári kötelességének milyen mérvben tett eleget. Természetesen a munkapénz éppen olyan vásárló értékkel bír, mint a tőkepénz, legfeljebb az egymáshoz való arányban van különbség, a mennyiben az 1 munkapénz 100 tőkepénzzel egyenlő. A szociális szolgáltatmányokban csak azok részesülnek, akik dolgoznak, vagy lelkiismeretesen adóznak.

Ilyen rendszer mellett

azonnal megszűnik a munkanélküliség

és nyomban kezdetét veszi az olyan építő munka, melynek méreteit csak az idealisták tudják elképzelni. Hiszen ha minden munkaeót oltudatos termelési munkába állítunk, akkor semmiben sem szenvedhetünk hiányt és így semmi sem áll útjában a legideálisabb tervek megvalósításának. Az életnek csak a munka lehet az irányítója, mert az élet maga a munka.

Tartozom még hozzátenni, hogy az ingyenes gyermeknevelés, beteggyógyítás és a nyugdíjak költségeit minden év végével lebélyegezett pénzzel egyenlítené ki az állam és az így előállott értékesítőket pedig mindenkinek az adókönyvébe bonifikálják. A lebélyegzés folytán előállott pénzzükén pedig ugy segít, hogy

olcsó kölcsönöket folyósít és közmunkákat ad ki, finanszíroz az állam.

Vagyis a köz új munkát kap az eddig munka nélkül heverő pénz ellenében.

A verseny bevégeztével szép és izléses érmek kerülnek a győztesek között kiosztásra.

SZÖVETSÉGI HIREK.

A bridge-tanfolyam régóta huzódó kérdését végre sikerült dűlőre juttatni. A szövetség ezuton közli az érdekeltekkel, hogy a tanfolyamot kezdők és haladók részére folyó hó 16-án a Bridge-Szalomban megnyitja és ezzel azt a célt óhajtja szolgálni, hogy e szép és érdekesítő társasjáték minél szélesebb körökben terjedjen el. E célra sikerült megnyerni Fényes Lórántot, a szövetség igazgatósági tagját ismert kitűnő aradi versenyjátékost, aki január 16-án tartja első óráját és azontul hetenkint kétszer, minden hétfőn és csütörtökön, nevezetesen kezdők részére 5-től 6 óráig, haladók részére fél 7-től fél 8 óráig.

A tanfolyam tartama összesen 10 óra és programja kezdőknél a bridge eisajátítása, haladóknál pedig a bridge finanszáiba való bevezetés a különböző elemletek megismerése és versenytaktika elsajátítása. Miután ingyenes tanfolyam megrendezése technikai okokból nem volt lehetséges, a haladóknak a szövetség méltányos összeget állapított meg, 400 lejt, amely két részletben a tanfolyam megkezdésekor és 6-ik óráig fizetendő dr. Ujhelyi kezébe. Ebben az összegben bennfoglalatik a kártyapénz és a helyiség használatának díja is.

Reméljük, hogy tanfolyamunk révén számos új barátot fogunk szerezni a bridgenek.

AZ EURÓPAI TIBET, ahol csempészetből élnek az emberek

Andorra, a világ legcsodálatosabb országa, ahol örökre megállott az idő — Az öregek városa — Csempészbandák az árnyak völgyében — Fellegvár a Pireneusok bércei között — A titkok földje évszázadok óta az európai Tibet

(Copyright by Aradi Közlöny)

Az Aradi Közlöny számára írta: STODOLNI DEZSŐ

Andorrát csak nagyon kevesen ismerik. Itt nincsenek modern szállók, golfpályák vagy pedig fürdőhelyek, ismeretlen fogalom a rádió, a hangosfilm, a leszerelés, gazdasági válság és a hadiadósság, sőt még csak vasut sincsen, amivel meg lehetne közelíteni ezt a földet és ha valakinek talán kedve kerekedne bejárni ezt az országot, úgy nem maradna más hátra, mint felvenni a szeges hegymászó-cinőket és öszvérháton nekivágni ennek az érdekes földnek.

Mert Andorra valóban érdekes föld. A Pireneusok hallgatag sziklái nagyon is sokat mesélhetnének és sok-sok történetet mondhatnának el a kíváncsiaknak, melyeket senkisé ismert és hallott eddig.

Andorra ma is éppen olyan titokzatos, mint volt évszázadokkal ezelőtt és az is marad örökké.

Történelméből nem sok részletet ismerünk és csupán a XII. századból vannak feljegyzések arra nézve, hogy az urgeli spanyol püspöknek és a Foix francia grófoknak voltak adófizetői a völgy jámbor lakói. Cimerükben ma is megtalálható még a püspöki kulcs és a Foix-család hatalmát jelképező három evező.

A francia határtól még elég messze fekszik a legközelebbi kis andorrai falu: Bourg Madame, melyhez csak néhány órai uttal lehet jutni, kanyargós ösvényeken, gyenge hidakon keresztül, festői vízesések mellett. Néhol az uton hatalmas sziklatömbök hevernek, melyeket valahonnan a csucokról sodorhatott le az orkán és csak nagy fáradsággal lehet kikerülni őket.

Sűrű köd szítált, mikor beértünk a kis faluba. Néhány ember, akivel találkoztunk, ugyan csak megnézett, mert hát errefelé nagyon ritkák az idegenek. Hamar ráakadtunk az egyetlen vendéglőre, ha ugyan lehetett annak nevezni. Egyik nagyobb szobában, valami sötétséféle lehetett, piszkos asztalokhoz ültetett le egy nagy darab szakállas ember, aki nyilvánvalóan a tulajdonos is volt, miközben öszvéreinket a szomszédos szobában kötötték a jászolhoz. Minden kérdés nélkül egy kancsó fekete bort tett az asztalra és egy tányérban fokhagymát hozta, aztán leült mellénk.

A csempészek és emberrablók munkája

Nem nagyon szolgálható sok ennivalóval Monsieur — mentegette magát — errefelé nem nagyon járnak idegenek. Az utak rosszak és a hidakat is gyakran elmossa a vihar. Igaz, hogy a kormány már gyakran tett ajánlatot, hogy rendbe hozatja az utakat, de az itteniek akkor a legboldogabbak, ha messze elkerülik őket az idegenek. Én is bánom már, hogy idejöttem Bretagneból.

— Hát aztán miből élnek itt tulajdonképpen az emberek?

— Miből? Részben bányászok, részben állattal kereskednek. Egyik sem hoz sokat... Éppen csak hogy éhen nem hal az ember. A főfoglalkozás azonban más... A határőrök nem ismerik az összes hegyszorosokat... Hiszen értenek az urak... Errefelé nem nehéz egy kis spanyol dohányra, vagy francia cigarettára szert tenni. Ez is egyik oka, hogy az itteniek nem szívesen látják az idegeneket, mert ellenséget sejtene bennük. Ha kis türelemmel van senor, akkor itt lesz mindjárt Petro, a postás, aki talán sokat mesélhetne önöknek.

Petro hamarosan megjött. Körülbelül harminc éves lehetett és bozontos szakáll fedte arcát. A vendéglős mondott neki valamit és odavezette asztalunkhoz, majd egy újabb pohár került a gyalulatlan asztalra.

— Az urak kirándulók? Igen? Hát kérem

itt sok minden látnivaló akad. De mi tagadás, nem éppen turisták számára teremtdött s ha úgy vesszük, nem egészen veszélytelenek. Én, aki évek óta a rendőri, csendőri és postási teendőket végzem, gyakran bejárom az egész völgyet, mely talán huszonöt kilométer hosszú, hogy felkeressem az elszórt falvakat. Ilyenkor alkalmam van látni, hogy mennyi titka van ennek a kis országnak. Akik fenn élnek a hegyek között és évente egyszer lejönnek valamit venni, csodálatos dolgokat mesélnek. Egyesek szerint egy hatalmas fellegvár emelkedik fent az egyik sziklacsúcson, melyben csempészek ültöttek tanyát és

ebben őrzik kincseiket és foglyaikat, akikért később váltságdíjat kérnek.

Az Árnyak völgyének hívják ezt a helyet és még nem akadt ember, aki felfedte volna titkát. Már számtalan esetben küldtek ide felderítő expedíciókat, ezek azonban mindig eredménytelenül tértek vissza utjukról. Különbösen senkinek sincsen kedve felmerészkedni a havasokba, melyeket senki sem ismer és az ember soha nem tudhatja, mikor kerül egy eltévedt puska-golyó utjába.

Ahol a bűnösök felett nem bírák ítélkeznek

— Milyen Andorra jelenlegi helyzete?

— A közigazgatási és igazságszolgáltató ügyeket a vének tanácsa intézi. Évente kétszer gyűlnek össze egyik faluban és ekkor kötelesek a bibliára megesküdni, hogy az állam szokásait és törvényeit minden körülmények között megtartják. Igazságszolgáltatásra nagy ritkán kerül sor, mert igen gyakran maguk az emberek szolgáltatnak igazságot, tekintve, hogy a bíróság nem ülhet minden ügyben elég gyorsan össze. Évszázados szokás ez és bátran lehetne azt mondani, hogy ez az ország

Százhusz millió lejt füstöltek el Aradon és Aradmegyében egy esztendő alatt

Játékkárt ára háromnegyedmillió lejt adtak ki, de kulturbélyegre csak 65 ezer lejt költöttek —

Minden év végén összeállítja az aradi állami dohányjövédéki hivatal az évi kimutatást arról, hogy Aradon és Aradmegyében mennyi értékű dohányt, szivart, cigarettát füstöl el a közönség és milyen hatalmas összeget adnak ki kártyára. A most összeállított 1932. évi kimutatás szerint a dohányosok a gyöngébb kvalitású szivarokat és cigarettákat fogyasztották nagyobb mennyiségben, az előző évvel szemben. Aradon 1932-ben 52 millió 102 ezer 925 lejt, Aradmegyében 67 millió 51 ezer 244 lejt értékű szivart, cigarettát és dohányt fogyasztottak. Ugyanakkor Aradon 283 ezer 500 lejért, Aradmegyében pedig 1 millió 802 ezer 824 lejért vásároltak cigarettapapírt.

Játékkártyára kiadtak Aradon 595 ezer lejt, a vármegyében pedig csak 168 ezer lejt. A puskaporról is megemlékezik a kimutatás, amely szerint Aradon és a vármegyében 224 ezer lejt értékű puskaport vettek a vadászok.

Okmánybélyegeket, szállítóleveleket és váltóúrlapokat Aradon 23 millió 607 ezer 56 lejért, Aradmegyében pedig 10 millió 894 ezer 500 lejért vásároltak. Repülőbélyegért Aradon 7 millió 891 ezer 845 lejt, a vármegyében pedig 2 millió 113 ezer 500 lejt, kenyérbélyegért Aradon 5 millió 236 ezer 113 lejt, Aradmegyében

nemcsak néhány kilométernyire fekszik a művelt nyugattól, hanem mérföldek választják el Franciaországtól. Andorra különben független állam, mely függetlenségét már évszázadokkal ezelőtt is elismerték és kiváltságokkal illették az akkori uralkodók is.

— Van ennek az országnak egy másik nagyon érdekes jellemvonása. Nem figyelték az urak, hogy csupa öreg ember él itten? A fiataloknak ugyszólván nyoma sincsen és ez így van egész Andorrában. A nép azt tartja, hogy betöltötte már történelmi hivatását és így szükségtelen, hogy tovább fejlődjen. Néhányan kivándoroltak, de a legnagyobb ritkaságzásba megy egy esküvő és egy születés. Lassu kipusztulásra van ítélve ez a fajta. Kár érte.

— Miért nem intézkedik a kormány, hogy rendet teremtsen itt?

Csempészek az ország urai

— Hiábavaló kísérlet lenne — mondja. — A hegyekben rengeteg érc van kiaknázatlanul és ha megindulhatna a rendszeres bányászat, az egész vidék fellendülne és ipari központtá válna. Már több külföldi vállalat akart itten egy turistaközpontot teremteni és fürdőket építeni, de minden terv meghiusult a csempészek miatt, akik tulajdonképpen az ország urai. Az állam már támogatást is ígért, hogy utakat építtet, de nem lett belőle semmi. Pedig, higgyék el nekem, senor, ez a vidék bátran felvehetné a versenyt a világ legszebb kirándulóhelyeivel is. A Pireneusok páratlan szépségük és én, aki nagyrészt bejártam a hegyeket, sőt dél felé is meglehetősen ismerem a környéket, azt mondom, hogy ez a világ egyik leggyönyörűbb helye. A Pireneusok éppen azért olyan szépek, mert az erdői vadak és a sziklái a legcsodálatosabb formájuk. Svájc és az osztrák alpok távolról sem dicsekedhetnek ilyen természeti szépségekkel, mert míg ott mindenütt a kultúra található, itten ezzel szemben minden évszázados elhagyatottságával maradt meg.

Felhajtotta maradék borát és felállt.

— Ha nem haragszanak az urak, de sajnos, mennem kell. Körül kell néznem a kerületben, hogy minden rendben van-e? Továbbra is kellemes utat kívánok és érezzék jól magukat ebben az országban... Au revoir...

Megrázzuk a kezét, kint már nyergelten vártak az öszvérek s néhány pillanattal később lassan haladva az otromba kövek között, megindultunk a civilizáció felé...

ASSZONYOM!

Ha arcának üdeségét megakarja őrizni — keresse fel

PILISINÉ

kozmetikai szalonját

P. Avram Iancu (Szabadság-tér) 16. Pattanásos, szeplős, ráncos arok — mindennemű szépséghibák szakszerű kezelése — Arc massage, vasalás — pakkolás — esti kikészítés.

Ha takarékoskodni akar, vegye igénybe az olcsó havi fizetéses bérletrendszer!

SPORT KÖZLÖNY

A futball fejlődésének titka: Hozzáértő emberek, akik szívesen dolgoznak

Nincs kilátás a magyar-román sportbéke létrehozatalára — „Szövetségi Kupát” tervez a volt főtítkár — Mindössze két-három meccs a román válogatott jövőévi programja.

— A válogatott csapat alapos felrészítésre szorul —

A karácsony előtti hetek szomorú sport-szenzációja Luchide Oktávnak, a futballközpont szimpatikus főtítkárának lemondása volt, akiben a központ egy izzig-vérig sportember odaadó, önzetlen munkását vesztette el.

Közvetlen lemondása után kerestük fel Luchidet, aki idén is, mint az elmúlt évben, a legnagyobb készséggel áll rendelkezésünkre és a nagyközönséget érdeklő aktuális problémákról a tőle megszokott érdeklődéssel informált. Mindenekelőtt kijelentette, hogy a központi títkárságtól történt visszalépése nem jelenti a sport működésének beszüntetését, miután a központi bizottságnak továbbra is tagja marad, hasonlóképpen nem válik meg a *Nemzeti Bajnoki bizottság*, valamint a *Déli Liga* elnökségétől sem.

— Ha tehát, — teszi hozzá mosolyogva, nem a főtítkártól kíván felvilágosítást, örömmel állok szolgálatára.

Megnyugtattuk, hogy bennünket Luchide véleménye nem főtítkári minőségben, hanem mint a romániai labdarugósport legkitünőbb ismerőjéé érdekel és feltesszük kérdéseinket:

— **Mi a helyzet jelenleg a román-magyar sportbéke ügyében?**

— Románia és Magyarország között a sportérinkezés tilos. Az én véleményem szerint az M. L. Sz. nem gondol a közeledésre és ilyen körülmények között azt hiszem, az összeköttetés újrafelvétele — legalább is közeli időben — alig lehetséges.

— **Mi történik az elmaradt román-magyar amatorkupa meccsel?**

— Ami a román-magyar amatormérkőzést illeti, várjuk az amatorkupa bizottság határozatát, hogy a továbbiakra nézve döntünk. A megoldást rendkívül megnehezíti, hogy a bizottság mindezekig nem határozott ez ügyben.

— **Mivel magyarázható a román futball visszaesése?**

— Románia futballsportja nem mutat visszafejlődést! Csupán a válogatott csapat nincsen abban a pompás kondícióban, amelyben az elmúlt két évben fényesebb fényesebb győzelmeket halmozott egymásra. Sajnos, a közvélemény nagyon hirtelen ítél. Multévről csak a három kellemetlen vereség, — Bulgária, Jugoszlávia és Lengyelország ellen — impressziói maradtak vissza, az előző, tíz meccsen át tartó győzelmi széria emléke már elmosódott. Egyéb ként a nemzeti válogatott csapat eredményeiből nem lehet hátrányos következtetéseket levonni futballunk minőségére vonatkozólag, annál is kevésbé, hiszen ugy közönség, mint játékosok szempontjából rendkívül kritikus időköt élünk!

Aktuális kérdések és feleletek

— **Hogyan vált be a Nemzeti Bajnokság?**

— A *Nemzeti Bajnokság* vonatkozólag végleges következtetések még nem vonhatók le, az első forduló utáni eredmények minden esetre arra készítetnek, hogy a jövőt illetően fokozott reményeket táplálják. Az új bajnoki rendszer kezdetétől fogva tetszett a közönségnek, hiszen ha a mai gazdasági krízisben, a régi rendszerű bajnokság folytatódott volna, ma nem lenne a futballmeccseknek közönségük. A krízist tehát, állíthatjuk, sikerült látványos programmal áthidalnunk, miután egyes városokban a *Nemzeti Bajnoki* mérkőzések rekordbevételeket hoztak. Mindenestre remélem, hogy az eszme, amely a *Nemzeti Bajnokság* bevezetésénél bennünket vezérelt, a játék megjavítása, a nivó emelkedése, rövidesen be fog következni.

— **Milyen reformok várhatók a futballnivó fejlesztésére?**

— A futball fejlődésének titka: **Hozzáértő vezetőemberek, akik szívesen dolgoznak.** A Ligaké a kezdeményezés. A „Déli Liga” kezdeményezése, amely vándordíjat létesített, valamennyi a liga területén levő futballcsapattal rendelkező bármilyen kis helység válogatott csapatai részére, követendő példa. A vidéket kell megszervezni és támogatni. Mennyiségileg kell fejlődünk minden kis helység bekapcsolásával, minőségileg egyelőre csupán a nagyobb centrumokban. Tervem az, hogy a központi bizottságnak egy országos vándordíj létesítését javasoljam, amelyért az ország valamennyi affiliált egyesülete — tekintet nélkül arra, hogy a *Nemzeti Bajnokság*ért játszik, első vagy másodosztály-e — fog szüdeni. A mérkőzések, melyek kiesési rendszerint kerülnek lebonyolításra, 8 vasárnapot igényelnek évente. Ez volna az ugynevezett „Szövetségi Kupa”, amellyel a szövetség bebiztosítja, hogy a kisegyesületekkel is törődik, miután a nagyok részére már létrehozta a *Nemzeti Bajnokságot*.

— **Mi a nemzeti válogatott csapat jövő évi programja?**

— Romániát reprezentáló válogatott csapatnak jövőre igen kevés mérkőzése lesz. Valószínűleg Bukarestben június hó folyamán kerül lebonyolításra a *Balkán Kupa*, ősszel pedig Varsóban adunk revansot a lengyeleknek és ha az amatorkupában a béke helyreáll, Prágában játszunk Csehszlovákiával, Bukarestben

Vasárnap az AMTE-pályán játszik le a szezon első futballmérkőzését

A munkáseggyüttes ellenfele az Unirea első csapata lesz

A kellemes időjárás következtében az AMTE vezetősége elhatározta, hogy a vasárnapot felhasználva, futballmérkőzést rendez. A munkáseggyüttest erre a vállalkozásra a fentiek kivül az is készítette, hogy a csapatnak ez idén igen korán kell startolnia a *Nemzeti Bajnokság* küzdelmeiben és amennyiben már korán megkezdik a komolyabb edzéseket, úgy megfelelő formába tudja hozni a játékosokat. Az AMTE vezetősége a *Nemzeti Bajnokság*ban résztvevő csapata részére az Unirea komplett első csapatát kötötte le és a két együttes közötti összecsapást pontosan 3 órai kezdettel az AMTE-pályán rendezik meg.

A **szezon első mérkőzésén belépődij nincs** és már csak azért is bizonyos, hogy Arad sportkedvelői teljes számban meg fognak jelenni ezen az erőpróban. A téli kényszerpihenő alatt a futballjátékra „kiéhezett” drukkertábor nagy kíváncsisággal néz az 1933-as esztendő első mérkőzése elé és máris megindult a találgatás, hogy ki fogja berugni a szezon első gólját.

O Vivóverseny Aradon. Pellegrini Virgil vivómestert kulturpalotai vivótermében, a vivószezon befejeztéig, hetenként házi kardvivóversenyeket fog rendezni és a legjobb helyezést elért vivókat értékes plakett-díjazásban részesíti. A versenyek minden befőn este 7 órai kezdettel kerülnek lebonyolításra és azokon belépődíjat nem szednek.

O Braun Csibé a Bratislava edzője. A Hungária sokszorosan válogatott játékosa, a Bratislava edzője lett.

O A Ripensla súlyos veresége. A temesvári profik Szabadkán a ZsAK csapatával mérköztek és 6:3 arányú vereséget szenvedtek. Féldobben még a temesváriak Beke Lakatos és Clolac gólyaival 3:0-ra vezettek.

Fontos Budapestre utazók részére

Szálljon meg a

Merán szállóban

Berlini-tér 7. (Nyugatinál)

Budapest legjobb helyén fekvő modern szállója. Lift, központi fűtés, hideg és meleg folyóvíz, fürdők, telefonos szobák, kávéház-étterem.

Szobák 3.50 P. Pensiók 7 P-től

Egy ágy nál 10, két ágy nál 20% engedmény e lap olvasóinak.

pedig Magyarországgal. Ennyi mindössze a válogatott csapat műsora, vagyis kizárólag azokat a meccseket játszuk le, amelyek kötelezők. Mindenesetre a válogatott csapat alapos felrészítésre szorul és remélhető, hogy ismét olyan eredményeket fogunk elérni, mint egy évvel ezelőtt.

A futball katonája

Luchide annyi egyszerűséggel és a futball iránt való áhitatos, őszinte rajongással beszél az aktuális kérdésekről, mintha most került volna a főtítkári székbe és nem alig néhány nappal ezelőtt mondott volna le. Luchideban azonban csak a főtítkárt vesztette el a román futballszövetség, az ő munkásságáról és tevékenységéről nem lehet csak úgy lemondani, egyik napról a másikra napirendre térni, ilyen széles látókörű, agilis vezetőemberre ezután is szükség van és megnyugvással tölthet el minden sportembert az a tudat, hogy Luchide — ha talán egyelőre nem is mint főtítkár — de továbbra is munkás katonája kíván lenni a futball sportnak.

Győzelemmel szerepeltek a magyar csapatok külföldön

A magyar együttesek turamérkőzéseik végét járják és kevés kivétellel győztek. A győzelmek javarésze nem imponáló, de győzelem, míg a vereségeket gyenge ellenfelektől szenvedték el az egyes csapatok.

Ferencváros. A ferencvárosi gárda Hágában a Zaandami FC-vel vette fel a küzdelmet és Toldi (2), Kohut, Sárosi és Kovács gólyaival 4:0-ás féldob után 5:0 arányban győzött.

Ujpest. Az ujbpesti lila-fehérek Ulmban az ottani alosztály válogatottjaival mérköztek meg. Az Ujpest győzött, bár nehezen. Az ujbpestiek 2:2-ös döntetlen féldob után 5:4 arányú győzelemmel hagyták el a pályát. A magyar gólokon Auer (2), Kovács, Szalai és P. Szabó osztoztak.

Vasas. A pesti munkáseggyüttes Tarantóban játszotta utolsó turameccsét. Itt a hazai együttes 3:1 (2:0) arányban győzött a magyarok felett. Az egyetlen Vasas-gól szerzője Bruncker volt.

Bocskai. A debreceni legénység Würzburgban Északbajorország válogatottjával ellen vette fel a küzdelmet és a magyar legénység 4:3 arányban győzött. Vincze (2), Teleki és Zilahai voltak a Bocskai gólszerzői.

Hungária. A Hungária Luganóban játszott, ahol az FC Lugano volt az ellenfele. A Hungária 2:2 arányban döntetlenül játszott az olasz csapattal. Titkos és Cseh voltak magyar részről a góllövők.

Budai „11”. A budaiak Cagliariiban a CS Cagliari ellen vették fel a küzdelmet. Az összecsapásból a Budai „11” került ki a legminimálisabb arányban (1:0) vesztesként.

Nemzeti. A Nemzeti együttese Kisázsziában, Szmirnában az ottani Altay és Gul Step kombináltja felett 8:3 (5:1) arányú győzelmet aratott. Szecsei egymaga hat gólt lőtt, míg a másik kettő érdeme Bihámi nevéhez fűződik.

Félrevezetik Ön t
akkor, ha „OLLA”
helyett **silány**
utánzatokat
ajánlanak. Ne te-
gye **kockára**
egészségét. Kérje
On is **kimondot-**
tan az évtizedek óta
elismert és legjobb-
nak bevált „OLLA” eredeti csomagolásban.

KÖNYVEK

Rokonok, Móricz Zsigmond új regénye. Móricz Zsigmond a magyar élet sok nagy tragédiáját és sok derűs komédiáját írta meg ragyogó könyveiben. Az A. Henauem 68 lejes vászonkötésű olcsó sorozatának 14-ik kötete ez fehér papíron, szép kiállításban 320 oldalon, 68 lej minden könyvkereskedésben, vagy ahol nincs, Lepage-nál Kolozsvár. Kérje a teljes sorozat jegyzékét.

Jack London: A Mayák kincse. Jack London minden könyvében, a drámaian pergő események mögött, a cselekmény széles epikájának háttérében, van valami lírai. Nyugtalan, kóbor lélek Jack London lelke: alakjai is az amerikai nagyvárosok mai zajos, dübörgő életéből vetődnek el a mult rejtett mesés országába. A Jack London sorozatos munkáinak ez a nemes kiállítás regénye az Atheneum kiadásában jelent meg. Ára füzve eddig 174 lej volt, most árszállításban 84 lej minden könyvkereskedésben, vagy ahol nincs, Lepage-nál, Kolozsvár. Kérje az árszállítások nagy jegyzékét.

Ezer ember asszony nélkül. Fábian Bélának a „6 ló — 40 Ember” írójának ez a második könyve. Kelet-Szibériában játszódik le: izgalmas és változatos eseményekben, fordulatokban és kalandokban bőséges, mint amilyen a hadifoglyok sorsa volt a világégés és felfordulás közepette. A mű régi ára füzve 170 lej volt, most árszállításban 84 lej („6 ló 40 ember”) szintén 84 lej minden könyvkereskedésben, vagy ahol nincs, Lepage-nál, Kolozsvár. Kérje az Atheneum árszállítási akció nagy jegyzékét.

Ibsen és a mai világégés kialakulása. Ibsen születésének 100 éves fordulóját ünnepelték nemrég. A centenáriusra V. kötete jelent meg a teljes magyar Ibsen műk., mely három reprezentatív darabját tartalmazza: az ifjúkori kereső Inge asszonyt, a legmélyebb ibseni Vadkacsát, és a kései rezignált John Gabriel Borkmann. A színpadról jólismert darabok Hajdu Henrik kiváló fordításában jelentek meg a teljes Ibsen sorozatban, a melyet az Atheneum ad ki. A kötet ára füzve eddig 216 lej volt, most árszállításban 112 lej minden könyvkereskedésben, vagy ahol nincs, Lepage-nál, Kolozsvár. Kérje az árszállítások nagy jegyzékét.

Mióta beszélhetünk emberi kultúráról? Amióta a nyelv és írás megjelent az emberi életben. A nyelv a legérdekesebb és legcsodálatosabb tüneménye az emberi fajnak és társadalomnak Schmidt József: A nyelv és a nyelvek című művében a nyelv keletkezésének ősi titkait kutatja s egyben a nyelvtudományi alapelvek, módszerek és eredmények egyszerű, világos összefoglalását adja meg. 240 oldal. Régi ár 136 lej volt, most 34 lej Lepage-nál, Kolozsvár. Küldje be bélyegben és Lepage portómentesen küldi. Kérje az olcsó könyvek jegyzékét.

Kinek köszönhetjük a mai kultúránkat? A mai műveltség alapját a görögök építették meg — érdekesen, vonzóan írja ezt meg Kallós Ede — Görög élet és műveltség című könyvében. Az antik görög ember mindennapi életének és szelleme ünnepi megnyilvánulásának tükré ez a könyv. 200 oldal. Régi ár 102 lej volt, most 34 lej Lepage-nál, Kolozsvár. Küldje be bélyegben és Lepage portómentesen küldi. Kérje az olcsó könyvek jegyzékét.

A legnagyobb kultúrtényező, az újkor egyik csodája: a film, a mozgóképek. E téren a legérdekesebb, legjobb könyv: Hevesy Iván: A filmjének esztétikája és dramaturgiája. Hogyan születik a film és hogyan kell nézni a filmet — erről szól ez a könyv, amely a modern filmtechnika minden részére és a filmjének esztétikájának minden törvényére kiterjeszkedik. 218 oldal. Régi ár 136 lej volt, most 34 lej Lepage-nál, Kolozsvár. Küldje be bélyegben és Lepage portómentesen küldi. Kérje az olcsó könyvek jegyzékét.

A gyakorlati latin nyelv új zsebszótára jelent meg a Schidlof-szótár gyűjteményében, melyben eddig csak élő, modern nyelvek szótárai és nyelvkönyvei jelentek meg, mert a vállalat a gyakorlati nyelvtanítás célját szolgálja. A nagyobb, mintegy ezer szóval bővebb, tizenhatodrészes zsebalakú kiadásnak ára füzve 45 lej. A dióhéj-kiadás mindkét része egybekötve 30 lej. Lepage-nál, Kolozsvár. Küldje bélyegben. Kérjen Lingua-jegyzékét.

A szerkesztésért
STAUBER ISTVÁN
felel.

KÖZGAZDASÁGI KÖZLÖNY

Ujabb hírek

az aradi Astra-gyár megvásárlásáról

Mirto kereskedelemügyi miniszter tárgyalásai Bucures-tiben — Sapira Emánuel Astra-gyári igazgató cáfolata —

Az elmúlt napokban ismét konkrét formában elterjedt a fővárosban annak a híre, hogy **a CFR megvásárolja mindazokat a gyárakat, a melyek kizárólag olyan anyagokat gyártanak, amelyeket a CFR használ, vagy pedig a CFR-nek szállítói.** A CFR-nek ezt a szándékát azaz indokolták, hogy ezeket a vállalatokat azért kell megvásárolni, mert így az anyagok beszerzésénél a vasutak olcsóbban jönnek ki. A fővárosban elterjedt hírek szerint a miniszter a kérdéses gyárak vezetőit keddre tanácskozásra már össze is hívta. Más források viszont úgy tudták, hogy egyelőre csak két gyárvállalatot váltana meg a CFR.

Az egyik az aradi székhellyel bíró Astra-gyárgyár.

a másik pedig a brassói Romloc. Állítólag a két gyár 300 millió lejért kerülne eladásra.

Érdekes megemlíteni, hogy egyes sajtóorgánumok olyan kommentárokat fűztek ezekhez a hírekhez, hogy a tervezett tranzakciók nem találkoznának a külföldi szakértők szimpátiájával. A külföldi szakértők ugyanis az említett lapok szerint minden államnak és monopolüzemnek azt tanácsolják, hogy állami gyárvállalataikat adják át magánvállalkozás kezébe, ezzel szemben most az állam, illetve annak egyik monopol-üzeme, a CFR, magánvállalatokat vásárolna. A szóban lévő sajtóorgánumok tehát kétségesnek tartják, hogy a külföldi szakértők ezeket a vásárlásokat jóváhagyják és bizonyosra veszik, hogy amennyiben az idevo-

natkozó tárgyalások komolyabb stádiumba kerülnek, a tervezett vásárlás ellen a külföldi szakértők tiltakozásukat jelentik be.

Az egymásnak ellentmondó és Arad közgazdasági életét közelről érintő hírekkel kapcsolatban az **Aradi Közlöny** munkatársa beszélgetést folytatott **Shapira Emánuel**el, az Astra-gyár igazgatójával, aki érdeklődésünkre a következő felvilágosításokat adta:

— Tény az, hogy Mirto közlekedésügyi miniszter a jövő hét keddjére értekezletet hívott össze Bucures-tibe. Ezen az értekezleten azonban nemcsak a Romloc és az Astra képviselői vesznek részt, hanem mindazon romániai gyárvállalatok reprezentánsai, amelyek a CFR részére javításokat vagy szállításokat végeznek és amelyek a vasutakkal szerződéses viszonyban állanak. A jövő héten kezdődő tárgyalások tulajdonképpen tárgya azonban nem az említett két gyárvállalatnak a CFR által való megvásárlása, hanem

a jelenleg érvényben levő szerződések revíziója lesz.

Ez tehát annyit jelent, hogy a szóban lévő gyárvállalatok revízió alá veszik a CFR-rel kötött szerződéseket. Az Astra-gyárat illetőleg ezek a tárgyalások abból a szempontból bírnak különösebb jelentőséggel, mert ezeknek során dől el, hogy milyen arányú rendelkezéseket kapunk, azoknak fizetése milyen módon és tempóban történik és hogy ennek következtében tudjuk-e majd a munkát fokozni, a gyár üzemének működését fellendíteni.

Tájékoztatlanság a kontingentálás körül

A kereskedelmi minisztérium felvilágosítása

A kontingentálással kapcsolatos intézkedések oly gyors ütemben váltják fel egymást, hogy az érdekeltek teljesen tájékozatlanul állanak a gyakorlati élet által feldobott nem egy kérdés előtt és nem tudják, hogy mitévők legyenek. Egyike ezeknek a kérdéseknek, hogy csak azokhoz az árucikkekhez kell a román konzulátus által láttamozott származási bizonyítványt mellékelni, amelyek a kontingentálás alá esnek, vagy azokhoz is, amelyekre a kontingentálásról szóló törvény intézkedései nem vonatkoznak. Ezzel a fontos kérdéssel kapcsolatban a kereskedelemügyi minisztérium a következő felvilágosításokkal szolgált:

A származási bizonyítványokat még a kontingentálás bevezetése előtt követelték. Ez arra vezethető vissza, hogy már akkor kompenzációs viszonyban állottunk Ausztriával, Magyarországgal és Csehszlovákiával és így akartuk megakadályozni, hogy ezekből az országokból a kompenzációs pénztár megkerülésével hozzanak be árucikkeket. Ezeket a származási bizonyítványokat a jövőben is mellékelni kell mindazokhoz az árucikkekhez is, a melyek nem esnek kontingentálás alá. Ezeknél az árucikkeknél azonban a származási bizonyítványokon nem kell a román konzulátus láttamozásának szerepelnie.

= A minisztérium nem engedélyezte a tisztítatlan lucerna- és lóheremagvak exportálását. Bucures-tiből jelentik: A földművelésügyi minisztériumba nemrégiben az erdélyi és bánági gazdák által aláírt memorandum érkezett, amelyben arra kérték a minisztériumot, hogy engedélyezze a tisztítatlan lucerna- és lóheremagvak exportját, mivel az ezeken a vidékeken oly nagy mennyiségben termelt, hogy a rendelkezésre álló gépek nem tudják azokat megtisztítani. A kérdés megvitatása céljából Voicu Nitescu földművelésügyi miniszter értekezletre hívta össze Bucures-tibe az er-

délyi és bánági mezőgazdasági kamarák elnökeit valamint az érdekelt exportőröket. Az értekezleten Voicu Nitescu földművelésügyi miniszter elnökölt és azon megállapították, hogy a rendelkezésre álló gépek elegendők a lucerna- és lóheremagvak megtisztításához és ezért a tisztítatlan magvak exportálását a minisztérium nem engedélyezte.

= Most készült el az 1932. év terméséről szóló jelentés, amely a következő: Buza 162.000 vaggon, az elmúlt év 368.000 és az utóbbi öt év átlagos 300.000 vagonjával szemben. Rozs 27.000 vaggon, 1931. 35.000 vagonjával szemben. Árpa 147.000 vaggon, 1931. 141.000 vagonjával szemben. Tengeri 543.000 vaggon, a mult év 600.000 vagonjával és az elmúlt öt év 460.000 vagon átlagos termésével szemben. Az 1932-es év tehát a buza termése szempontjából rendkívül gyenge, a rozs, árpa és zab szempontjából közepes, míg a tengeri szempontjából jó év volt. A buzatermés ötven százalékos csökkenése tudvaleg a kedvezőtlen időjárással, az árvizekkel és a rozsdá okozta pusztításokkal magyarázható.

— Magpiaci jelentés. Arad, 1933. január 2. Mauthner Odön román magtermelő és kereskedelmi r.-t.-től, Arad, jelent: **Lóheremag és lucerna,** az általános pénzhiány, valamint a külföldi óvatos beszerzési politika következtében, lanyha és a gyenge kereslet folytán az irányzat változása nem várható. **Répa mag** és **fűmagnál** más a helyzet. A behozatal a deviza- és vámnéheztségek miatt, külföldről csak igen korlátozott, miért is ajánlatos a szükséglet mielőbbi beszerzése, nehogy később esetleg előállható áruhiány folytán, a szükséglet fedezése akadályokba ütközzék. **Muhar és búkkönyv** változatlanul lanyha, miután nagyobb exportra kilátás nincs, tekintettel arra, hogy a környező államok is kellő módon el vannak látva ezen magfélésekkel. **Madárétel** iránt élénk a kereslet és a madárétel céljaira szolgáló magvak ára szilárd. A madárételkeverékek beszerzésénél nagy óvatosság ajánlatos, miért is csak megbízható helyen szabad azt vásárolni.

Az üresen álló lakások után is számítják a házjövédelmi adót

Már három hét óta tart Aradon a házadó-kivetés, tehát most már összegezhetők és világosabban láthatók az elért eredmények. A bizottságok még nem jutottak el a város centrumába, habár naponta átlag 30 ház adóját állapítják meg, de nagy körültekintéssel, pedánsan folytatják működésüket. — Mint ismeretes, Madgearu pénzügyminiszter tegnapelőtt körrendeletet intézett az összes bizottságokhoz, hogy nagyon alapos helyszíni vizsgálat alapján állapítsák meg a házak jövédelmét és pontos adatok alapján vessék ki az adót, mert nem célja az államnak az adózók súlyos megterhelése. A rendelet aradi alkalmazásáról kérdést intéztünk Neagota Gyula h. pénzügyigazgatóhoz, akinek kezében összpontosulnak az ingatlanadó-kivetési munkálatok. Kérdéseinkre az alábbi nyilatkozatot tette a h. pénzügyigazgató:

Az aradi helyettes pénzügyigazgató érdekes kijelentései —

— Az aradi és az aradmegyei 17 házadó-kivető-bizottság a legnagyobb körültekintéssel végzi munkáját és eddig nem volt panasz amiatt, hogy túlszigorúan alkalmazzuk volna a törvényt. Ennek éppen ellenkezője történik nálunk, mert a helyzetet jól ismerő régi, kipróbált férfiak vannak a bizottságokban.

— Milyen álláspontokra helyezkednek a bizottságok az üresen álló lakásokkal szemben?

— A legfelsőbb rendelkezésnek megfelelően azokat is úgy tekintjük, mintha ki volnának adva, mert az csak átmeneti állapotnak tekinthető. Egyébként pedig az eddigi megállapítások szerint Aradon nincs is annyira üres lakás, mint ahogyan gondolják. A házadót csak akkor csökkenthetjük, ha kimutatható, hogy a legutóbbi 5 évi átlagjövédlemnél több mint 25 százalékkal alászállt az ingatlan hozadéka.

Rádió műsor

— Romániai időszámítás. —

VASÁRNAP, JANUÁR 8.

Bucuresti, 12: Ionescu—Gaina-zenekar. Könyvnyű zene, 13: Gramofon, 17: Falusi zene, 18: Marcu-zenekar, 19:25: Marcu-zenekar, 20:40: Gramofon, 21: Lortzing: A fegyverkovács. — Budapest I, 10: Hírek, 11: Református istentisztelet, 12: Róm. kath. istentisztelet, Majd a Budapesti Hangverseny Zenekar hangversenye. — E hangverseny szünetében „Rádiókrónika.” Elmondja Papp Jenő: 3: Gramofonhangverseny, 4: „Libák és kacsák vizsgálása.” 5:30: Pontos időjelzés, Időjárásjelentés. — Majd: Katonai indulók, 7: A Magyar Zenebarátok Egyesületének hangversenye, 8:10: Vigjáték-előadás a Stúdióból. „A makrancos bolygó.” Vigjáték 5 felvonásban. Irta Shakespeare. — Utána kb. 10:15: Magyar Imre és cigányzenekarának hangversenye a Hungária-szállóból, 11: sporteredmények, 11:20: Jazz-zenekar. — Budapest II, 4-4.45-ig: Gramofonhangverseny. — Bécs, 8:35: Ébresztő, 9: Reggeli hangverseny, 10:40: A bécsi kamarazenekar, 12:30: A szimfonikusok, 18: Hummer-zenekar, 22:15: Pauscher-jazz Sternau énekével. — Belgrad, 12:57: Harangszó, 13:30: Szláv z. 16: Cigányzene, 17: Fuvós zene, 20: Rendőrzenekar, 21: Egyházi dalok, 22: Karácsonyi dalok, 22:30: Gramofon, 23:20: Vendéglő izene. — Berlin, 16: Zenekar versenye, 19:20: Strauss, R.: Esz-dur szonáta, 20:30: Offenbach: A trapezunti hercegnő című 3 felv. operettje, Utána 24-ig: Táncczene. — Langenberg, 18:15: Katonazene, 20: Tarka-műsor, 21: Gramofon, 23:30: Táncczene Berlinből. — Prága, 7:45: Zenés ébresztő, 9:30: Karlsbadi reggeli hangverseny, 9:30: Orgonaverseny, 13:35: Katonazene, 20: Benes fuvós z. 22: Szimfonikus hangverseny, 23:20: Gramofon. — Róma, 17:15: Vegyes hangverseny, 18: Szórakoztató zene, 21:45: Zenés komédia. — Svájc Aleman adó, 16:30: Hangverseny, 20:10: Zongorakabaré versekkel. — Varsó, 8:15: Szimfonikus hangverseny, 17:25: Gramofon, 8: Szórakoztató zene, 19: Táncczene, 21: Népszerű hangverseny, Fuvola és hárfa, 22:30: Szoprán-dalok gitárkísérettel, 23: Táncczene.

HÉTFŐ, JANUÁR 9.

Bucuresti, 13: Gramofon, 14: Gramofon, 18: Luca-zenekar, Román zene, 19: Luca-zenekar, 20: R.-egyetem, 20:40: Gramofon, 21: Brahms: Trió és vonósnégyes, 22:15: Balajka, Budapest I, 10:15: Hangverseny, 13: Déli harangszó, 13:05: Az államrendőrség zenekarának hangversenye, 4:30: A rádió diáktelőrāja, 5: Asszonyok tanácsadója, 6: Bodrics Béla és cigányzenekarának hangversenye, 7: N'met nyelvoktatás, 7:30: Rózsavölgyi gramofonhangverseny, 8:30: A Filharmóniai Társaság hangversenyének közvetítése az Operaházból. — Majd: Guttenberg Gy. szalon- és jazz-ze-

Budapestre utazó olvasóink figyelmébe

Az ARADI KÖZLÖNY Budapestben a következő szállodákban és kávéházakban olvasható:
Carlton kávéházban, Petőfi-tér.
Kovács kávéházban, Oktogon.
Belvárosi kávéházban, IV. Eskü-ut 5.
Bristol szálloda halljában, IV. Mária Valéria-u. 4.
Merán szálloda halljában, Borlinal-tér 7.

nekarának, valamint Horváth Gyula cigányzenekarának hangversenye az Ostende-kávéházból Kalmár Pál énekszámával. — Bécs, 12:30: Richter-zenekar, 13:40: Horowitz Vladimir gr. lemezek, 14:10: Gramofon, 18: Schick-zenekar szórakoztató zenéje, 21: Hangok a régi Bécsből. Kiurina Berta szoprán, Feller tenor és a népopera zeneakara, 23:15: Clement Sreanders tánckara a Graben-kávéházból. — Belgrad, 12:30: Gramofon, 12:57: Harangszó, 13:05: Rendőrzenekar, 16: Népdalok, 16:30: Harmónika, 17: Szórakoztató zene, 17:30: Táncczene, Gramofon, 20: Orosz dalok, 21:40: Rendőrzenekar, 22:20: Gramofon, 22:40: Cigányzene. — Berlin, 17:30: Szórakoztató zene, 19:10: Honegger: V-dur szonáta brácsára és zongorára, 20: A zeneműsorról, 20:15: Szórakoztató zene. — Majd 24-ig: Táncczene. — Milano, 18:10: Gramofon, 18:30: A Róma vonósnégyes hangversenye, 20:20: Gramofon, 20:30: Kávéházi zene, 21:30: Kamarazene, 22:20: Egyfelvonásos vigjáték, 23: Zenekar versenye. — Mor Ostrava, 20: Rendőrségi zenekar, 12: Gramofon, 13:30: Rendőrzenekar, 18:50: Gramofon, 22: Rendőrzenekar. — Prága, 12: Gramofon, 13:10: Gramofon, 14:40: Gramofon, 18:50: Gramofon, 21:35: Strauss R. dalok. — Svájc Aleman adó, 16:30: Táncczene, 17:30: Szórakoztató zene, 18: Gramofon, 21: Hangverseny. — Varsó, 13:10: Gramofon, 16:50: Gramofon Közben H, 18: Szoprán és hegedűverseny, 19: Kávéházi zene, 21: Gilbert: A modern Éva című operettje, 22:15: Táncczene.

KEDD, JANUÁR 10.

Budapest I, 10:15: Virány László szalonzenekarának hangversenye, 13: Déli harangszó, 13:05: A rádió házikóteremtésének 6. Timkó Margit magyar nótákat zongorázik, 6:30: Ifj. Lovászy Márton előadása: „A szerkesztő a nyomdában.” 7: Az 1. honvédegyalgezered zenekarának hangversenye, 8:15: Francia nyelvoktatás, 8:45: Az Országos Liszt Ferenc Társaság hangversenye. — Majd: Erdélyi Pa.at Leó jazz-zenekarának hangversenye a Gellért-szállóból Vigh Miklós énekszámával, 12: Károlyi Árpád és cigányzenekarának hangversenye. — Bécs, 12:30: Cerda-zenekar, 13:40: Crooks R. gr. lemezek, 14:10: Hangostimékből, 16:20: Schumann: Farsang, 18: Mayer-Aichorn-zenekar, 20:25: Tiroli falusi zene, 21:05: A szimfonikusok hangversenye, 23:15: Gaudriot-jazz Medina Darioval. — Belgrad, 12 Rendőrzenekar, 12:57: Harangszó, 13:05: Gramofon, 13:35: Gramofon, 17: Divatos dalok, 17:30: Csembálóverseny, 20: Népdalok, 21:30: Gramofon, 21:15: Rendőrzenekar Lenhart Ilona énekesnővel, 22:45: Cigányzene. — Brno, 13: Gramofon, 13:30: Rendőrzenekar, 18:10: Gramofon, 20:20: Fuvószene, 22:30: Gramofon-revü, 23:15: Gramofon. — Milano, 18: Szórakoztató z. Csak Triszt, vegyes hangverseny, 21: Gramofon, 21:30: Fall Leó: „Sztambul rózsája” c. háromfelvonásos operettje. — Mor Ostrava, 10:15: Fuvós zene, 12: Gramofon, 17:10: Rendőrzenekar, Cseh szerzők művei, 23:15: Gramofon. — Pozsony, 18:10: Gramofon, 18:50: Szórakoztató zene a Muzeum-kávéházból, 23:15: Cigányzene az Erzsébet-kávéházból. — Prága, 19:30: Zoltán Irén operaénekesnő, Händel: Két dal, Smetana: Eladott menyasszony, ária, Gounod: Romeo és Julia, ária, Domizetti: Lammermoori Lucia, ária. — Svájc Aleman adó, 17: Rádióötös, 18: Moziorgona-vers, 21:50: Schnitzler-egyfelvonásos, 22:40: Szórakoztató zene. — Varsó, 13:10: Gramofon, 18: Szimfonikus hangverseny, Moszkowski, 19: Könyvnyű zene, 21: Olasz zene, 22:15: Táncczene.

ARADIAK

nagyszerű művésztje — reggelitartó táncsal Ujszentannán

Az aradi Liszt Ferenc Zenekari Egyesület, melyet a Kulturpalota hangversenydobogójáról előnyösen ismer az aradi közönség és amelynek célkitűzéseit között első helyet foglal el a magyar zenekultúra terjesztése, szombaton este rendezte meg Ujszentannán második hangversenyét. A Zimmerman-féle vendéglő nagyszemélyes közönsége, melyet a Liszt Ferenc zenekar a múlt év áprilisában tartott első hangversenyével már meghódított.

A magas színvonalu műsort nagy gonddal és szakértelemmel állította össze a zenekari egyesület vezetősége dr. Mezey Zsigmond zene-tanár karnagygyal karólvé. Ez alkalommal a műsort, amelyet a Királyhimnusz akkordjai vezettek be, Kéler Béla: Magyar vigjáték-nyitány, Mozart: Figaro házassága, Brahms: Magyar táncok, Leopold: Ábránd, Erkel Ferenc Bánk-bánjából és Rossini: Sevillai borbély alkották. A zenekar minden egyes műsorszámát nagy tökéletességgel adta elő, finoman kidolgozott színezéssel érvényesítve a művek szépségeit és minden tekintetben megérdemelte azt az ünneplést, amelyet a közönség részegesztette. Az egyes műsorszámok után felzúgó tapsban nyilvánuló sikerből az oroszlanrész dr. Mezey Zsigmondot, a kiváló zene-tanárt és karnagyot illeti meg, akinek szakérió vezetése mellett folytatja a zenekar megalakulása óta működését. A műsor változatosságát magán-számok biztosították. Magyar népdalokat énekeltek Muzsai Ila, aki közvetlen bájos előadásával magával ragadta a közönséget és Kemka Károly, aki férfias baritonjával aratott szép sikert. Kiemelkedő műsorszám volt Lendvay Ferenc szavalata, Arany János gyönyörű balladáját, a „Walesi bárdok”-at adta elő művészi átérzéssel és nagy drámai erővel. Tompa Mihály „Három a daru” című költeményt Gellér János adta elő nagy sikerrel.

A magas színvonalu műsor befejeztével tánc következett és Molnár Gyuzsi és zenekara cigánymuzsikája mellett kitünő hangulatban mulatott a közönség. A reggeli órákban érkeztek haza két autobuszon és vonaton az estély aradi szereplői és vendégei, akik nagy számmal vettek részt a hangversenyen és az azt követő mulatságon.

NYILTÉR.

E rovat alatt közlöttekért nem vállalunk felelősséget.

Köszönetnyilvánítás.

Ezúton mondunk mindazoknak köszönetet, akik felejtethetlen halottunk

őzv. Verebely Istvánné

temetésén való megjelenésükkel, részvételükkel, valamint a ravatalra küldött koszorúval fájdalunkat enyhíteni igyekeztek.

Vincze Lajos,
Aulich Sándor
és családja.

161

Köszönetnyilvánítás.

Mindazoknak, akik felejtethetlen ifjú férj, apa, nagyszülő, barát, drága halottunk

id. Kövesdi Lajos

temetésén résztvettek és fájdalunkat enyhíteni igyekeztek, ezúton mondunk köszönetet. Külön köszönettel adózunk drága halottunk kártársainak.

Arad, 1988. január 8.

169

Kövesdi-család.

APRÓ HIRDETÉSEK.

Az apró hirdetések díját szavak szerint számítjuk. Minden szó 4 lei. A legkisebb hirdetés ára 10 szóból 40 lei. A kiadóhivatal fenntartja magának a jogot, hogy az olyan apróhirdetési szöveget, amely eredeti alakjában nem közölhető, megváltoztassa. Az apróhirdetéseket előre kell fizetni.

Apróhirdetéseket este 9 óráig vesznek fel az Aradi Közlöny kiadóhivatalai. - Telef.: 151

LEVELEZÉS.

FIATAL disztigvált úriember keresi abszolút előkelő ur ismeretségi. Jelleges levélre válaszolok. A megismerés fontos nem az előítélet. 174

Lakással rendelkező

fiatal elvált asszony, urlembert barátságát keresi, ki anyagilag támogatná.

Leveleket „Szerény III. jellegre az Aradi Közlöny kiadóhivatalába kérék. 162

HÁZASSÁG.

Becsületese,

saját házzal rendelkező nyugdíjas, 80 éves, vallásos nő vagyok, kelengyém és harmincezer lejem van. Leveleket „Becsületese” jellegre az Aradi Közlöny kiadóhivatalába kérék. 171

ALKALMAZÁS.

60 HOLDAS hegyi szállóhoz szakvizsgázott fiatal kezelő kerestetik. Ajánlatok „Szőlész” jellegre az Aradi Közlöny kiadóhivatalába. 124

EGY MEGBIZHATÓ minden szoba-leány, jó bizonyítványokkal felvételt. Cím az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 133

KÖZÉPKORU házvezetőnő, ki a főzést önállóan vállalja kerestetik. Cím az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 176

KÖNYVKERESKEDŐ tanonc felvételt. Literatura könyvkereskedés, Minorita-palota. 177

Jómegjelenésű, agilis akvizitőr külső munkára felvétetik.

Cimeket az Aradi Közlöny kiadóhivatalába kérék.

LAKÁS.

UDVARI lakás 2 szoba, konyha, mellékhelyiséggel kiadó. Calea Saguna 146. 143

VASUTALLOMAS KÖZELÉBEN gyárüzemnek, vagy raktárhelyiségnek kiválóan alkalmas három helyiségből álló épületrész es egy 16x9 méteres külön épület alacsony bérért, azonnalra kiadó. Ugyanott egy 2 szobás, fürdőszobás lakás 1000 leiert kiadó. Cím az Aradi Közlöny kiadóhivatalában, 156

UJONNAN FESTETT kétszobás, fürdőszobás lakás. üvegezett folyosóval, parkirozott udvarban, azonnalra oleson kiadó. Lipót-ucca 25. 180

KIADÓ a volt Szabadság-tér közvetlen közelében 2 szoba, előszoba, konyhából álló lakás. Bővebbet: az Aradi Közlöny kiadóhivatalában, a Minorita templommal szemben. 800

EGYSZOBÁS, konyhás lakás főtéren kiadó. Cím az Aradi Közlöny kiadóhivatalában, a Minorita templommal szemben.

HATSCHEK

ingatlanforgalmi irodája Str. Eminescu (Deák F.-u.) 2. I. emelet. (Lakás ugyanott.)

Előnyös ingatlanajánlatok:

1. Belváros forgalmas főútcájában üzletes bérlőház több lakással. 15 százalékos hozam. 1.400.000.

2. Központban jövedelmes bérlőház 10 bérleménnyel. 700.000

3. Luther-templomhoz közel emeletes, modern, parkettás, fürdőszobás lakásokkal. 1.350.000.

4. Főtéren nyíló forgalmas utcában emeletes, 10 bérlemény, üzlethehelyiségekkel, részben parkettás, fürdőszobás lakásokkal. 15 százalékos hozam. 1 millió 200.000

5. Belvárosban emeletes, 2 uccára szülő, 10 lakásos esslingeni redőnyök, jó hozam. 775.000.

6. Piacléchez közel emeletes, 9 bérlemény. 700.000.

7. Ligeti mozihoz közel emeletes, jókarban, 10 bérlemény, üzlethehelyiségekkel. 900.000.

8. V. Magyar-ucca táján 11 lakásos, részben parkettás, fürdőszobás, jó hozam. 775.000.

9. Erzsébet-köruton emeletes, több rendbeli bérlőház alkalmi árakban.

10. V. Boros Béni-tér közelében 1x3 szobás, fürdőszobás, parkettás. 1x2, 5x1 szobás. 600.000.

11. V. Thököly-tér táján magasföldszintes, 6 bérlemény, esslingeni redőnyök, alépitménnyel, vízvezeték. 600.000

12. V. Ferenc-tér táján magasföldszintes, 1x3, 4x2, 2x1 szobás, részben fürdőszobás, üzletnek alkalmas pincével 400 öl gyümölcsös. 480.000.

13. Centralmozi közelében magasföldszintes, 3 szobás, fürdőszobás, 3x2, 1x1 szobás, nagy pince. 485.000

14. Ugyanott 1x3, 4x2, 3x1 szobás, vízvezeték, Shone. jó hozam. 575.000.

15. Vasut táján 2x2, 11x1 szobás, 600.000

16. Belváros forgalmas főútvonalán üzletes sarokház 3 lakással, vízvezeték, Shone. 375.000. Átvehető 175.000 készpénzzel.

17. V. Thököly-térhez közel magasföldszintes, 3 szobás, fürdőszobás, nagy kert. 350.000.

18. V. Kapa-ucca táján sarokház, régióta fennálló üzlettel, hozzátartozó lakásokkal, továbbá 1x2, 1x1 szobás lakással alkalmi árban. 190.000

19. Kalvin-ucca közelében jókarban, 2x1 szobás. 130.000.

20. Belvárosban 3 szobás, zárt folyosó, pince 180.000.

21. V. Kossuth-ucca táján adómentes, új, 1x3, 1x1 szobás, gyümölcsös, pince. 200.000.

22. V. Illés-ucca táján 1x2, 1x1 szobás, jókarban. 110.000.

23. V. Választó-ucca közelében adómentes, 2 szobás, 80.000.

24. Ugyanott 1x2 szobás, fürdőszobás, 1x1 szobás, nagy gyümölcsös, 150.000.

25. Aradhoz 20 km.-nyire 70 kat hold tanyás birtok 14.000 egységárban. Azonkívül egyéb magán, bér és üzletes házak, telkek, földek, stb. eladására van megbízásom.

Asztalosok figyelmébe!

A COMISIO bizományi üzlet átköltözött a Butorszövetkezet helyiségeibe, a Dácia kávéház mellett. Sürgős eladásra keresünk mindennemű butort, hálószobát, ebédlőt, uriszobát, konyhát.

Comisio Bizományi Üzlet, Bul. Reg. Maria 18. Dácia kávéház mellett.

Pasteurizált Tea-Vaj Aradi Tejcarnok

Ruhák, kabátok festése és vegyítisztítása új gépekkel a legmodernebb eljárás a legszébbben a leggyorsabban
Hoszpodár-nál Arad, Str. Trolescu (volt Teleki-ucca) 13.

VÉTEL ÉS ELADÁS.

PRIMA kövérdísznó kapható, v. Boronauca 77. 157

VILLANYMOTOR AEG 10 HP. 220 vol, három fázisú, eladó. Deák-daráló, Arad Str. Rázboeni 15. 166

ELADÓ gyönyörű interziás ebédlő T. Vladimirescu 5. (Dobó-u.) földszint. 170

ELADÓ telepes rádió, márvány oszlop, nagy üst, összecukható asztal, női ruhák, kabátok, cipők, fehérnemű, estélyi ruha és cipő stb. — Megtekinthető d. u. 2-4-ig. Cím az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 3544

HALOSZOBÁKAT sürgősen keresünk megvételre. COMISIO bizományi üzlet, Bul. Reg. Maria 18. Dácia kávéház mellett.

GYARI és PERZSASZÖNYEGEK, antik óra, 6-os ezüst evőeszközök, ezüst girandolok, festmények, vitrinek, komódok, tüggönyök, filé asztalterítők, pipák, vázák, nyest boák, ökörszemes ráma, szekrény, ékszeresek, fali tájak, fali vitrinek, asztalok, komplett szobaberendezések, antik asztal, etruszk előszobafal, dísz tárgyak stb, eladók. SALGONÉ bizományi üzlete Str. Horia 1. (Széchenyi-ucca) Neuman-palota. 1000

KÉRESEK brillánsokat, ezüsttárgyakat, antik óra, márkás porcellán, gyári és perzsaszőnyeg, márkás, festmények, vitrinek, íróasztal, scheslon, uri szoba, háló, ebédlőbutorok, fotelokat stb. SALGONÉ bizományi üzlete, Str. Horia 1. (Széchenyi-ucca) Neuman-palota. 1000

TISZTA MOSOTT RONGYOT gépek tisztítására kisebb tételben keresünk megvételre. Cím az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 100

ÚJ ÜZLETBERENDEZÉS jutányos áron eladó. Megtekinthető: Bul. Reg. Maria 19. ház mesternél.

Modern háló, ebédlő:

egészen újak, asztalok, szekrények, gyermekágy, varrógép, íróasztal, ülőfürdőkád. Cseletr-féle mángorló, előszobafal, szelion, cselédágy. 3-as számú Werth-cim-kassza, jutányosan eladók. 2680
Strada Dimitrie Raleu 5- szám, gyermekkorháznál

Hirdessen a 48 éve

fennálló

„Aradi Közlöny”-ben

INGATLAN.

BELVÁROSBAN jókarban lévő magánházat megvételre keresek. Ugyanőkök ki zárva Cím az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 172

Keramitos uccában

1x3, 1x2 és 2x1 szobás lakású jövedelmező ház nagy szárazkapu bejárattal, áron alul 200.000 leiert. Továbbá 4 lakásos belvárosi emeletes ház 800.000 leiert és egy jövedelmező üzletház. 4 és 1 szobás, fürdőszobás lakással 500.000 leiert.

eladó.

BOROS-ügynekségnél, Str. Bratianu volt Weitzer János-ucca 21. szám. 178

Veszünk és eladunk mindennemű butorokat, szőnyegeket, ezüstöt stb. Készpénzért vagy bizományba. Beraktározást jutányosan vállalunk.

ARTA bizományi üzlet, a Select mozi mellett. 4276

Hó- és sárcipő javítás

6 óra alatt, talp és sarok Lej 50.-ért törött üveg- és porcellán-tárgyak szakember ragasztása, külön ragasztószert kapható a „Motorica”-nál, v. Asztalos Sándor-ucca 12. 4007

Bankbetétkönyveket vesznek.

Ajánlatokat kérek az Aradi Közlöny kiadóhivatalába „Bankbetét” jellegre az intézet, és összeg megnevezésével. 163

Műlábak,

műkezek, valamint Orthopéd készülékek. Ludfalbetétek, sérvkötők és kötszerek mérték szerint.

Tejnor Ferenc és Társa cég, Arad, Piața Avram Iancu (Szabadság-tér) 21.

Írógép

kitűnő állapotban lévő

megvételre kerestetik.

Cimeket az Aradi Közlöny kiadóhivatalába kérék. 600

ÜZLETEK.

15-20.000 lej főkével férfi vagy nő társnak kerestetik elsőrendű rizikómentes vállalkozáshoz. Erdeklődők cimeiket „Komoly megélhetés” jellegre az Aradi Közlöny kiadóhivatalába leadni. 175

ÜZLETHELYISÉG a v. Szabadság-tér sarkánál, azonnalra kiadó. Cím az Aradi Közlöny kiadóhivatalában.

B. B.

12

Ez a három jel már átment a köztudatba.

BRISTOL Budapest 12.- P.-ért

ad naponta nagyon jó szobát elsőrangú ellátással.

A vendég minden kényelmét megtalálja.

Délután és este tánc.

A bárban intim hangulatú esték.